Ն. 5018 — 1882 ՕԳՈՍՏՈՍ 24 ՍԱԼԸ — 23 ԻՒՆՍԻՍ ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 5 ՍԱԼԸ — Ն. 5018

ԳԻՆԱԹԼԱՐ
Իսթանպոլ իւրին սէնէվի մէճիա 10
Ալթը այ » » 5
Իւչ » » » 2½
—
Թաշրալար իւրին մէճիմիյէ 10
Ալթը այ » » 5
Քսանա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր։

Մասիսի Աբգար

ՄԻՈՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԻԼԱՆԱԹ
Պիրինճի տէֆա իւչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 »
Իւչունճու » » » 1 »
Իլան ազրասընա գօնուլմասան իլանաթ ու ինթարաթըն սաթըրը 5 ղ.
—
Իսթանպոլտա, Դպրատատ Բէնչէնպիհ պազարընտա Ն. 41 Իրսի խանընտա

20 ՓԱՐԱ.

20 ՓԱՐԱ.

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՎԱՆՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՎԱՆՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

١٢٩٨ ԱՒՕՍՏՈՍ ٢٤ — ١٢٩٩ ՇԷՎԱԼ ٢٢

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՑԷ

Դարլսրիւհ, 6 սեպտ

Դարլսրիւհտէն Գօլմարս կիտէն պիր թէնէզիւհ Թրէնի խաթթատան չէդտըզընատան, եիւղ քիչի դատար մաղթուլ օլտուղու կիպի, 200 քիլիտէ մէճրուհ օլմուշ տուր։

ՏԱԼԻԼԻՑԷ

Սթամպուլ զաղէթասը տէեօր քի, բազար կիւնիւ, Սբր Կարնէթ Ուօլսրէյլն, բէնչէնպիհ կիւնիւ, երքեանը հարպը թօբլարը վէ ասքերինին եարըսը իլէ էսիր խորտիկինէ տաեիր պիր չայիա զուհուր կյէմիշ իսէ տէ, պունու պի ասլ ու էսաս ատտ իթմէք ազլա էն զիեատէ եազըն տըր։

Գու կիւնքի Սթամպուլուն իճմալընտա կէօրիւլմիշ տիր։

Օսմանլը տէվլեթիր բէմիեէսինէ վարիա օլան խուսուսի Թէլէկրաֆնամէլէրտէ Արապպար իլէ Ինկիլիզլեր պէյնինտէ եէնի պիր մուհարեպէ վուզուս պուլտուզու իսպար դրլընմբզ իսէ տէ, պու պապտէ հիչ պիր թաֆիլաթը չամիլ տէեիլ տիրլէր։

—

Սթօա զաղէթասընընդ զանընընա կէօրէ, Եունան ժէնէրալը Կրիվա, իպթիտան մէսէլէտէ հուտուտա 4000 նէֆէր ասքեր ճէմ ույէմիշ օլտուղու հալտէ, քէնարխինէ սօնրատան, սիւրաթը թամամ իլէ 2000 նէֆէր տահա իլգամ ու իրսալ օլունմուշ տուր։

—

Ճիւլուսու Հիւմայունու հաղրէթի Բաթիշահինէ միւսաադֆ օլան օղոստ. 19ունճու բէնչէնպիհ կիւնիւ, Իզմիրտէ տէվայիրի բէմիյէէ, վէ էճնէպի գօնսօլոսխանէլէրի, վէ լիմանտա պուլունան սէֆայնի տօնտըրըլտը կիպի, եէվմի մէգքիր կիճէսի տախի, կէրէք լիման տախիլինտէքի սէֆային, վէ կէրէք գազինօ վէ գահվէլէր գանարլէր իլէ թէզեին իտիլէրէք, ալէյումտամ էհալի թարաֆընտան իճրան մէսէրէթ վէ չատէմանի օլունտուղու, վէ պու սէնէ մահսուլու մէպղուլ օլտուղու Սթամպուլ զաղէթասընա եազըլան պիր մէքթուպտա միւթալա օլունմուշ տուր։

—

Զէյմէնէ թապի Ալա-Զաթը նահիյէսինտէ միւճէտտէէն պիր հիւքիւմէթ գօնաղը ինշասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—

Հիճազ իլէ Տէրիսաատէթ պէյինինտէ մուխապէրաթը թէսհիլ էյլէմէք իւզրէ կէչէնտէ Լէոնարտաս ոիրարը օլունան գապլանուն պիլ վիսսալ Ճիտտէ իլէ Սուաքին արասընտա վաղ օլունարագ, մուխապէրէնէ միւպաշէրէթ օլունտուղու տիւն պա թէէկրաֆ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթինէ պիլդիրիլմիշ տիր։

—

Տիւն Պաշ վէքիլ բաշա հաղրէթլէրի Պապը Ալիսէ կէլէմէմիշէրտիր։

—

Թուրխանէի ամիրէ միթէրճիմի Թօմիկ էֆէնտիսէ բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պուրուրմուշ տուր։ Էֆէնտիի միւմայէյհ 6–7 միսանա տինա պիր զաթ օրուպ, երիկրմի սէկտէն պէրու խբամէթի տէվլէթ խթիխտամ պուրուրարագ, խպաղը հիւսնի խբամէթ իթմիշ օլտուղունտան, պու նիյմէթէ մաղհար պուլրուլմասը տօզրուսու շարեանը մէմնունիյէթ տիր։

—

Գունտան ագտէմ Գրըմա կիթմիշ օլան Իթալեան հէյեթի ասքէրիյեէսի Գրըմ մուհարէպէսի էսնասընտա թէկէֆ օլան Իթալեան էֆրասը ասքէրիյեէսինին նամընա օլարագ, Սէվասթօբոլատա ինչա օլունան հէյբէլին ըեամի ըէքզինի իճրա իլէտիլբաէն սոնրա չէհրիմիզէ ավատէթ իլէմիշ տիր։

Հէյեէթի մէզքիւրէ Օաէոսաեա վիսուլինտէ թօփ իլէ սէլամանմբզ, վէ չէհրի մէզքիւր մէմուրինի միւլքիյէ վէ ասքէրիյեէսի թարաֆընտան մաղհարը գապուլ ու բիսեէթ օլմուշ տուր. ալաֆրանկա օգոստոս սեընը 20 ինճի կիւնիւ, հէյեէթի մէզքիւրէ, բիֆագաթլարընտա պիր չօգ Ռուս զապիթի օլտուղու հալտէ, մահէլլի հէյբէյէ կիտիպ, իւչ թապուր բիեատէ հաղրը օլարագ, հէյբէլին ըեամի քիւշատընա իպթիտար իթմիշ, վէ պու ըեամին ադըպկինտէ իւչ թօփ աթբմբզ, վէ հաղրը պուլունանլարտան կէրէք Ռուսլար վէ կէրէք Իթալիանլար թարաֆընտան զանեթ միւհասիր նութղար իրատ զրընմբզ տըր։

Օ ագշամ Ռուս զապիթանը Իթալեան արգատաշլարընա պիր զիեաֆէթ վէրմիշէր տիր։ Պու միւնասիպէթլէ իմբէրաթօր իւչինճի Ալէքսանտր իլէ գրաֆ Հիւմպէրթին սըհհէթ ու աֆիյէթլէրիյէ իլգի տէվլէթ ասքէրինին ուխուվլէթլէրի աշգընա պատէլէր նուշ խիլմիշ տիր։

Իրթէսի կիւն, հէյեէթի մէզքիւրէ տախի Ռուս զապիթանընա պիր զիեաֆէթ չէքմիշէր, վէ պու ճէմիյեթ իսէ, էվվէլքինտէն տահա տօսթանէ սուրէթատ օլմուշ, վէ իլգի տէվլէթ զապիթանը եէկտիկէրլերի հագգընտա իզհարը թէվճիհ էյլէեիպ, վէ ասքէրլերի աշգընա պատէնուշ օլարագ, ավատէթ իթմիշէր տիր։

Հէյեէթի մէզքիւրէնին ալաֆրանկա օգոստոսուն 30ունճու կիւնիւ, օրատան միւֆրէզքէթինէ, էհալի տախի, պիր թազբմ թէվէճճիհ. քեարանէ նիւմայիշէր իճրա իլէմիշ, վէ Իթալեան զապիթանը պունատան տօլատը ըէք մէհմուն օլմուշլար տըր։

—

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլատա վագը Մ. Վէրտու մաղազասընը գարշըսընատի պարագալար, էվվէլքի կիւնտէն պէրու երգրըմաղա պաշլանմբզ, վէ պունա սէպէպ իսէ Թօբխանէտէն Պէյօղլունա միճէտատէն պիր թարիդ աշըմագ խուսուսու օլտուղու զանն իտիլմէքտէ իմիշ։

—

Բազար կիւնիւ եէտի թիճճար, Զէրքէս քէօյու չըմէնարֆէր սթասիօնունա պիր գաշ սատի մէտաֆէտ վագը պիր բանաերատան ավատէթ իմթիքլէրի սըրատա, մէհաճիր գրեաֆէթինտէ օն նէֆէր էշգըեա պունլարը էօնիւնէ չըգարագ, սիլահա տավրանմալարը իւղրինէ, մէրգուման թանճիրլէր թարաֆընտան գարշը գօնուլմուշ, վէ իշլերինէն պիրի մէճբուհ օլտուղու կիպի, էշգըեատան պիրիսի տախի մէճբուհ սիւրմիշ, վէ մէճբուհ օլան թիւճճար չըմէնարֆէր իլէ Եէտի-Գուլէեէ նազլ օլունարագ, օրատա խասթախանէեէ վազ խիլմիշ տիր։

—

Կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ թարիխկիլէ Վարնատան Լա Թիւրքի զաղէթասընա պէր վէճճի տէր եազըլմբզ տըր։

Պու սապահ Վարնա լիմանընա Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինի համիլ օլան Սէրէզ նամ Ավթրիա-Լոյտ վաբօրու տախիլ օլտու։ Բաշամ միւշարիյէյհին ըիֆագաթընատա մաղէյինի Հիւմայուն քեատիպլէրինտէն իրի զաթ պուլունմազատտըր։

Գունտան իրի այ մուզատտէմ Տէրիսաատէթէ կիթմիշ օլան գօնթ Իսատկ Դամնտօ իլէ պիր թագըմ զէվաթ պու վաբօրատա իտիլէր։

Իշպու վաբօր հէրնէ գատար Ա. վըսթրիա-Լոյտ գումբանեասը վաբօրարընտան օլուպ, միւքէմմէլլինկինէ աէնիլէճէք եօգ իսէ տէ, հավալարընի պօզուլմասընտան նաչի եօլճուլարը զաեէթլէ ըտհաթզգ օլմուշլար տըր։

Վաբօր պօղազը չըգար չըգմազ եօլճուլարըն քեաֆֆէսի գամարանա գաբանմբշլար, վէ լիմանըմբզդա տուխուլինտէն էվվէլ տիշարը չըգամամբշլար տըր։

Վաբօրը մէզքիւր Պիւեիւքտէրէ էօնիւնտէն կէչէր իլգէն, Ավթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթինին Ֆերիսատատէթ սէֆիրի Պարօն տը Գալիս պիր խթիմպօթ իլէ Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինէ կէօնտէրի կիթմէք իւզրէ վաբօրա կէյմիշ, վէ վաբօր պիր ադ վագթ օրատա թէվզէֆա մէճպուր օլմուշ տուր։

—

Մէքթէպի միւլքիյէի Շահանէնին թէվզիի միւքեաֆաթ ըեամի տիւնքի կիւն իճրա օլունմուշ, վէ ըէամի մէզքիւրատէ Շէյխ-իլ-Իսլամ էֆէնտի հաղրէթլէրի իլէ, տախիլիեէ նազըրը իպհէթլու տէվլէթլու Մահմուտ Նէսիմ բաշա հաղրէթլէրի, վէ ասլիյէ նազըրը Ճէվտէթ, շուրաի տէվլէթ բէեիսի Ակիֆ, Եվդաֆ նազըրը Ասըմ, Մաղէյրի Հիւմայունի պաշ քեաթիպի Ալի Բիղա, մէարիֆ նազըրը Մուսթաֆա, Թօբխանէ միւշիրի Ալի Սաեիպ, պահրիեէ նազըրը Հասան, չէհիր Եմինի Մաղհար, վէ շուրաի տէվլէթ թանզիմաթ տայիրէսի բէյլիի Մահմուտ բաշալար հաղարաթը, վէ ատուֆէթլու Յովհաննէս էֆէնտի իլէ Ալի Շէֆիգ պէյ, վէ ղազասքեր Նէճիպ Մէնլա էֆէնտի հաղրէթլէրի, վէ քեաթիպի խուսուսի հաղրէթի Բաթիշահի Բէշիր պէյ, վէ Իրան սէֆիրի Մօհսին խան հաղրէթլէրի, վէ Յակոբ Յովհանէս էֆէնտի, վէ Միքայէլ էֆէնտի, վէ սաեիր պիր չօգ մէհմուրինի քիրամ հաղարաթը հաղրը պուլունմուշլար տըր։

Բէամի թէվզիեէ սաաթ տօղուզու չարեէք կէչէրէք պաշլանմբզ, վէ թարաֆը հաղրէթի Շէհրիեարիտէն մէհմուրէն կէլմիշ օլան մարպէյնի Հիւմայուն պաշ քեաթիպի Ալի Բիղա բաշա հաղրէթլէրի, պիր Նութգ իրատ իլէ, սէլամը հաղրէթի Բաթիշահիեի մուսլիմին վէ շակիրատանա թէպլիղ, վէ խաճէկեան իլէ մէքթէպ մէհմուրինէ ինսան պուլրուլան միւխթէլիֆ բիւթպէ վէ նիշանլարընտա թէվճիհինին թէպլիղ պուեուրմուշ, վէ մուսալիմ էֆէնտիլէր թարաֆընտան տաեի ճէվապէն պիր Նութգ դրատթ օլունմուշ, վէ պատէհու պու սէնէ պիրինճի ատրէճէ շէհատէթնամէ ախզ իլէեէն շակիրատանտան Հագգը էֆէնտի տախի շակիրատան նամընա պիր Նութգ իրատ իթմիշ տիր։

Գու տէֆա իւքմալը թահսիլ իլէ շէհատէթնամէ ախզ իլէեէն շակիրատան 19 նէֆէր օրուպ, պունլարտան ալթէ նէֆէրի, եանի Եզիա Զիզմէճեան, Մինրան Դարագաշեան, Յարութիւն Բէօմիրճեան, Աբրահամ, Պետրոս, վէ Թէրզեան էֆէնտիլէր միլլէթիմիզէն տիրլէր,

—

Եէտի սէնէտէն պէրու Դայէրիյեէտ իրդամէթէ մէհմուր օլան Խարի պէյ էֆէնտի պու քէրրե պա իրատէի Սէնիյէճ ճէլպ պուլրուլարագ, մէմուրիյէթի սապրդասը օլան բուսուսատ Լմանէթի ճէլիլէսի մուտտին ըէֆիզլիկինէ նասպ ու թային պուլրուլմուշ տուր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԷՆԵՐԻՖԻՒՐԻ ԱԶԻՄ

Մա մէմնունիյէ վէ մէվուգան խապէր ալոբզըմբզա կէօրէ, Ապտուլլահ պիրատէր էֆէնտիլէր թարաֆընտան, Կոլոչեան ուսթա Յովհաննէսին վէֆաթ իթտիկի կիւն, Ֆրանսա Գօնսօլոսու միսիս Կազէ ճէնապէրինէ պիր մէքթուպ թահրիրինէ հիմմէթ վէ միւսարաաթ իլէ, պիչարէնին վէֆաթընընդ պէեանիյէ պէրապէր, պարի թարաֆը ինսանիյէթբէրվէրիլէրինտէն, միւթէվէֆանընդ չունճա էմէք վէ պահմէթլէրինէ պիր միւքեաֆաթ վէ պէտապախթ ֆամիլեասընա պիր թէսլիլ օլմադ իւզրէ, յութֆէն պիր իմատատ ու մուավէնէթէ գայրրըմասընա հիմմէթ պուլրուրմասը ըէճճա օլունտուղունտան, միւսամիլէյհ գօնսօլոս պէյ թարաֆընտան տախի, տիւն սապահ, միւսամիլէյհ գօնսօլոս պէյին տօսթու, վէ ուսթա Յովհաննէսի տախի թանրեարագ, հէր վագթ հիւսնի թէվէճճիհ կէօսթէրիպ վէ զայրէթինի չէքմէքլիկէ հիմմէթ իթմիշ պուլունան, թիւճճարանտէն միսիս Վիգթօր Հէրօ, Ապտուլլահ պիրատէր էֆէնտիլէրին ֆօթօկրաֆխանէսինէ կիսէրէք, միւսամիլէյհ գօնսօլոս պէյին, քէմալ շէֆգ աթընտան նաչի, ուսթա Յովհաննէս հաեաթտա աբը մազամընտա թութարագ, կէրէք հիւնէրինի հիմայէեէ, վէ կէրէք ֆամիլեասընը գաեերմազլըգա հիմմէթ պուեուրաճաղընը, միւթէվէֆանընդ վէֆաթը հագգընտա, կէրէք գօնսօլոս պէյ թարաֆընտան, վէ կէրէք քէնտի թարաֆընտան, էֆէնտի ազիմ պէեանը յա թէպլիղէ հիմմէթ իլէմիշ տիր։

Միլլէթէ՛ն միլլէթէ, վէ ինսան տա՛ն ինսանա նէ՛ գատար պիւյիւք ֆարգ · իսամ, չու թէպլիեէթ պախշ միժաէտէն տօպաեը, կէրէք միւթէվէֆանընդ պէտապախթ ֆամիլեասը, վէ կէրէք քեաֆֆէյի տայուղու զաթլար նամընա օլարագ, կէրէք միւսամիլէյհ գօնսօլոս պէյ միսիս Կազէ, կէրէք միւսամիլէյհ միսիս Վիգթօր Հէրօ, վէ կէրէք Ապտուլլահ պիրատէր էֆէնտիլէր հագգընտա, իրդամը թէչէքքիւր էճ միւսարաաթ խէրիդ։

ԷՕԼԻԻՄ ՀԱԳԳ ՏԸՐ

ԼԱԲԻՆ

ԷԶԻՑԵԼԷԹ ՀԱՐԱՄ

Գունտան պէթը այ գատար մուգատտէմ, թապխանէմիզտէ օթուրուպ եազը եազմագատա իլգէն, օատամըզտան իշէրի, իշճի էլտիսէլի, եանի ֆագրըճա վէ բերիշանճա կիլինմիշ օլտուղու հալտէ պիր ատամ կէլիպ սէլամ վիրիր, վէ նէղատքէթ իւզրէ սկօյլէեէրէք, միմբին օլտուղու հալտէ, պիզէ իտէճէկի պիր ինֆատսինի տիլնէմէ քլիկիմիզէ բէճճա իտէր։

Գու ատէմ, գրրդ իրի գրրդ պէշ չաղլարընտա, օրթա պօղու, օրթա վիճուտը, եուվարլադ սուրէթի, եանտան սագալը, չիչէք պօղուդճա, չիրին սիմալը, քէսկին պագրը, բալա պէրդ, տօզրու տուրչու, վէ հալու հէյեէթինտէն, չալըշկանըզը ֆէհմ իտիլիր սուրէթատ իտի։

Գիզ մէրգումու պաչդա տէֆտա կէօրմիշ օլմատըգտան պաչգա, բէք չօգ ատֆալար պօշ լագրրտը իտիճի, վէ պիզճէ հիչ պիր միւնասէպէթի պուլունմասան իշէր իշին կէլմիշ բէք չօգ ատամլար կէօրմիշ պուլունտուղումուզտան, տօզրուսու, ֆիբրիմիզէն, քի՛մ պիլիր պու ատամտա, նէ պօշ լագրրտը իյէլեէճէք տիր, վէ թէհի եէրտէ վագթիմիզի զայլա իթտիրէճէք տիր տէյլ տիւշինտիւք։

Պիզտէ, պու հալի, անճագ իտիլերի աղ չօգ ազգասէր տիր տէյլ չէգմբզ օլանլար, վէ 'ալէլ խուսուս բաթրիզլէր, առաջնորդլար, ինսանլեէթլի բարասլար, վէ մէրհամէթլի թապիպլէր իյէ զաղէթաճբլար բէք իյի անլաեապիլիրլէր, չունքի, միլլէթիմիզտէ տէրալի, սէֆիլ, ֆագըր, միւհթաճ, վէ ճահիլ, եանի իշ պիլմէզ ատէմ օլ գատար չօգ տուր։ Վէ պունլարատա աղ չօգ մատտի եամանէվի իմատատ ու մուավէնէթ իտէճէք մահէլլ վէ եախօտ շախս ու հէյեէթի մախսուսէտէ օլ գատար էքսիք տիր, վէ տահա տօզրուսու օլ գատար եօգ տուր քի, զէվալլէլը, պաչլարընա պիր տէրատ, պիր պէկլա, պիր կիւճլիք, վէ պիր ֆէլաքէթ կէլտիկինտէ, թապիտիլլէ, լոռթ կէլտիքլէրինտէն ագրլ վէ նասիհաթ սօրմագատա վէ իմատատ թալեպ էյլէմէքտէ, վէ օնլար տախ, միլլէթին իչինտէ քիմին իսմի չէգմբզ իսէ, օնա կէօնտէրմէքտէ տիրլէր։ Իսմի, պիլմինատէպէ, ղայրէթի միլլեէ չէքմէքտէ օլան տուրղուլու զաթլարա խապէր վիրիրզքի, միլլէթիմիզտէ, պաչլըճա պէօյլէ չէյլէր իչին, պիրեր ընկրութիւն թէչէքքիւլենէ, քէք պիւեիւք իհթիեաճ վար տըր։

Հէր նէ գատար, պէլքի եիւզ տէֆա, էօյլէ աղգասէրլիք իսիպ տէ, էօթէքլինին պէրիքինին իշինէ գարըշարագ, պաշըմբզա գայլէ, վէ չօգ տէֆա տախի պէլա տավէթ իթմէքլիքտէն վազ կէչմէքլիկէ քէնտիմիզճէ գարար վիրմիշ իսէքտէ, խուլ վէ թապիտի ճան տալթնատա օլուպ, վէ մէսէլի մէշհուր տուր, ճանը չըգմաեընճա խուրատա չըգմատաճաղընատան, էօյլէ պիրի կէլտիկինտէ, պիճատանըմբզ պըրաղմատըզը ճիհէթլէ,

հագգընտա, իրդամը թէչէքքիւրէ միւսարաաթ խէրիդ։

ԷՕԼԻԻՄ ՀԱԳԳ ՏԸՐ

ԼԱԲԻՆ

ԷԶԻՑԵԼԷԹ ՀԱՐԱՄ

Գունտան պէթը այ գատար մուգատտէմ, թապխանէմիզտէ օթուրուպ եազը եազմագատա իլգէն, օատամըզտան իշէրի, իշճի էլտիսէլի, եանի ֆագրըճա վէ բերիշանճա կիլինմիշ օլտուղու հալտէ պիր ատամ կէլիպ սէլամ վիրիր, վէ նէղատքէթ իւզրէ սկօյլէեէրէք, միմբին օլտուղու հալտէ, պիզէ իտէճէկի պիր ինֆատսինի տիլնէմէ քլիկիմիզէ բէճճա իտէր։

Գու ատէմ, գրրդ իրի գրրդ պէշ չաղլարընտա, օրթա պօղու, օրթա վիճուտը, եուվարլադ սուրէթի, եանտան սագալը, չիչէք պօղուդճա, չիրին սիմալը, քէսկին պագրը, բալա պէրդ, տօզրու տուրչու, վէ հալու հէյեէթինտէն, չալըշկանըզը ֆէհմ իտիլիր սուրէթատ իտի։

Գիզ մէրգումու պաչդա տէֆտա կէօրմիշ օլմատըգտան պաչգա, բէք չօգ ատֆալար պօշ լագրրտը իտիճի, վէ պիզճէ հիչ պիր միւնասէպէթի պուլունմասան իշէր իշին կէլմիշ բէք չօգ ատամլար կէօրմիշ պուլունտուղումուզտան, տօզրուսու, ֆիբրիմիզէն, քի՛մ պիլիր պու ատամտա, նէ պօշ լագրրտը իյէլեէճէք տիր, վէ թէհի եէրտէ վագթիմիզի զայլա իթտիրէճէք տիր տէյլ տիւշինտիւք։

Գիզտէ, պու հալի, անճագ իտիլերի աղ չօգ ազգասէր տիր տէյլ չէգմբզ օլանլար, վէ 'ալէլ խուսուս բաթրիզլէր, առաջնորդլար, ինսանլեէթլի բարասլար, վէ մէրհամէթլի թապիպլէր իյէ զաղէթաճբլար բէք իյի անլաեապիլիրլէր, չունքի, միլլէթիմիզտէ տէրալի, սէֆիլ, ֆագըր, միւհթաճ, վէ ճահիլ, եանի իշ պիլմէզ ատէմ օլ գատար չօգ տուր։ Վէ պունլարատա աղ չօգ մատտի եամանէվի իմատատ ու մուավէնէթ իտէճէք մահէլլ վէ եախօտ շախս ու հէյեէթի մախսուսէտէ օլ գատար էքսիք տիր, վէ տահա տօզրուսու օլ գատար եօգ տուր քի, զէվալլէլը, պաչլարընա պիր տէրատ, պիր պէկլա, պիր կիւճլիք, վէ պիր ֆէլաքէթ կէլտիկինտէ, թապիտիլլէ, լոռթ կէլտիքլէրինտէն ագրլ վէ նասիհաթ սօրմագատա վէ իմատատ թալեպ էյլէմէքտէ, վէ օնլար տախ, միլլէթին իչինտէ քիմին իսմի չէգմբզ իսէ, օնա կէօնտէրմէքտէ տիրլէր։ Իսմի, պիլմինատէպէ, ղայրէթի միլլեէ չէքմէքտէ օլան տուրղուլու զաթլարա խապէր վիրիրզքի, միլլէթիմիզտէ, պաչլըճա պէօյլէ չէյլէր իչին, պիրեր ընկրութիւն թէչէքքիւլենէ, քէք պիւեիւք իհթիեաճ վար տըր։

Հէր նէ գատար, պէլքի եիւզ տէֆա, էօյլէ աղգասէրլիք իսիպ տէ, էօթէքլինին պէրիքինին իշինէ գարըշարագ, պաշըմբզա գայլէ, վէ չօգ տէֆա տախի պէլա տավէթ իթմէքլիքտէն վազ կէչմէքլիկէ քէնտիմիզճէ գարար վիրմիշ իսէքտէ, խուլ վէ թապիտի ճան տալթնատա օլուպ, վէ մէսէլի մէշհուր տուր, ճանը չըգմաեընճա խուրատա չըգմատաճաղընատան, էօյլէ պիրի կէլտիկինտէ, պիճատանըմբզ պըրաղմատըզը ճիհէթլէ,

եինէ տիւնէմէքտէ, վէ էլիմիզտէն տիլիմիզտէն կէլէնի տիրիզ իթմէմէքտէ օլտուղումուզտան, մէրգումուն՝ լիֆատէսինի տախի, գալէմիմիզի պըրագարագ տիւնէմէքլիկէ հազըրլանտըգ։

Գու ատամ պէտպախթ ուսթա Յովհաննէս Կոլոչեան իմիշ։

Օգուեան զախլաբ չիմալ իյիտէն անլաեաճագլար տըր քի, պու պէնտէն մագսէտիմիզ, միթէվէֆանըն սօն հալլերինի նաղլ ու պէեան իտէճէկիզ տիր։

Մատատէի պէօյէ թաֆսիլի սուրէթտէ պաշլամըշ օլմամըզ, պիլիրիզ, պաղըլարըն ատէմի մէհմունիյէթինի մուճիպ օլաճագ տըր, չիւնքի պիզտէ, հէր շէյին մուֆասսալընը վէ քէսրէթինի սէվմէքտէ տիր, վէ պունուն տա սէպէպի պաշդա պիր շէյ օլմաբըպ, իլա մանէվի տուլղուլարճա ֆագիրլըղմըզ իլէ, էհալիմիզին, պօշ չէյլէր իլէ էյլէնմէքլիկէ ալըշմըշ օլմասը տըր։

Հալպու քի, էհլի տիգդաթարանա մալիմ տիւր քի, էն պիւյիւք, էն զիեատէ ալիմ, քեամիլ, ազբիլ՝ վէ սահիպ սէրվէթ վէ սահիպ գուրէթ միլէթլեր, էն զիեատէ քիթապլարա վէ զաղէթարարա մալիք օլուպ, վէ էն զիեատէ քիթապ վէ զաղէթա օղուեան միլէթլեր տիրլեր։

Գու կիւնքի կիւն, էն զիեատէ իլերուտէ պուլունան միլէթլեր, Ա. մերիգալըլար իլէ Ինկիլիզլեր տիրլեր, չիւնքի, էն չօգ քիթապ վէ զաղէթա օնլար օգուտագտա տըրլար, Ալմանլար, վէ Ֆրանսըզլար, վէ Թալեանլար վէ էմալլէրի, նիսպէթ իւզրէ, օնլարտան չօգ կէրիտէ տիրլեր, չիւնքի, քիթապ վէ զաղէթա օգուտագտա տախի օնլարտան կէրիտէ տիրլեր։ Հէյլէ պիզէ կէլինտիքտէ, հատտէն զիեատէ էսէֆ օլունմալը տըր, չիւնքի, օլ ճիհէթէ կէլինտիքտէ, Եվրօպանըն էն զիեատէ կէրիտէ պուլունան միլէթինտէն պիլէ, միւպալաղասըզ օլարագ սէօյլէրիզքի, տէկիլ օն տէֆա, տէ. կիլ եիւզ տէֆա, տէկիլ պին տէֆա իէ օն պին տէֆա, իլա եիւզ պին տէֆա կէրիտէ պուլունմագտաեըզ, վէ պիր տէ գալդըպ տա, միլէթիմիզ կիւնտէն կիւնէ, մատտի վէ մանէվի սուրէթտէ ֆագրը հալէ կիւրիֆթար օլմագտա տըր տիեէրէք թէշէքքիլէր իյէմէքտէյիզ. ինսան նէ էքէր իսէ, անը պիշէր, վէ նէ գատար էքէր իսէ, օլ նիսպէթտէ պիշէր, զիրա պիրմէքլիք վէ զէնկին վէ բահաթ օլմագըզ, ագճէ ֆայիդի ալմագ կիպի տիր, պիր լիրասը օ. լան անճագ անըն ֆայիզինի ալապիլտիկի կիպի, պին, օն պին, վէ եիւզ պին լիրասը օլան տա, անըն ֆայիզինի ալը, հէր քիթապ վէ հէր զաղէթա, օգուեան միլէթէ, քէնտի սաեըսը նիսպէթինտէ ֆայիդ կէթիրիր։

Ուսթա Յովհաննէս պիզէ, քէնտինին, չիմտի մալիմու ամմէ օլան հիւնէրի պուլտուղունու, վէ Տատեան Առաքել պէյի թանրըղը ճիհէթլէ, կիտիպ միմալիէյհէ արզու պէեան իյէտիկինի, վէ Ա.-ԸՍ. թէֆանօստա վագը գօնագլարը հավուզունտա, պիր ուֆագ մօտէլ իլէ, պիր գաչ սայիր էվրօբալը գաթլար տա հաղրը պուլունտուղլարը թագտիրտէ, թէճրիպէսինի իճրա իյէտիկինի, վէ պատէհու միրի միմալիէյհին քէնտիսինի ալըպ Ֆրանսըզ գօնսօլօսու ճէնապլէրինէ կէօթիւրէրէք, թագտիմ իյէտիկինի, վէ պիր իքինճի թէճրիպատէ Գէյօղլուտա իճրա իյէտիկինի պէեան իյէտիկի կիպի, պիր գաչ կիւն սօնրա, պիր բազար կիւնի, թէքրարէն Ա.-Ամէֆանօսատա, պիր գաչ միթէպէր վէ էհլի հիւնէր վէ սահիպ մէհմուրիյէթ էվրօպալըլար, խասսէթէն Գէյօղլուտան կիտէրէք հաղրը պուլունտուղլարը հալտէ, իւչիւնճի տէֆա օլարագ թէճրիպէ իյէեճէկինի տախի պիտիրտիկիյլէ պէրապէր, սլիզիմ տախի հաղրը պուլունմամըզը արզու վէ բէճա իյէտի։

Գիզ մէրգումունա սէօյլէյիշէրինտէ պիր միւպալաղա վէ պիր պօշպօղալըգ էսէրի կէօրմէտիքտէն պաշգա, թարիֆլէրինտէ էսէրի հիւնէր ու ատնաթտա կէօրիւպ, վէ իսմէրինի վիրտիկի զաթլարըն տալի պիւեիք զաթլար օլտուղլարը. նը պիպտիկիմիզտէն, վէ հաթթա եէտինտէ, մէղբիր հիւնէրնէ տա. յիր, պիր իքի միւթէպէր զաթլար իմզաբյլա թահրիրաթլար պուլունտուղունու օգուտուղումուզտան, պօշ պիր շէյ օլմատըղընա էթիգատ իտէրէք, սէվինիպ մէմնուն օլտուգ, վէ եէվմի մէզպուրտա թէճրիպէսինտէ հաղրը պուլունմագլըղը կէրչի վատ իյէտիք, վէ հաթթա մահրէմանէ պիր գաչ տօսթումուզատա սէօյլէտիք իսէ տէ, օլ կիւնլէրդա պիր մանիի թապիմիզ իւսթէ կէլտիկինտէն, կիտիպ հաղրը պուլունմամաղը։

Մէրգումմ, թէճրիպէսինի իճրա իյէտիքտէն սօնրա, սէվինէրէք կէլիպ խապէր վիրտի իսէ տէ, պաղը զաթլար, մէզբիւր թէճրիպէնին պիր տէֆատա պիւեիք պիր մօտէլ իլէ իճրա իտիլմէսինի արզու վէ թէքլիֆ իյէմիշ օլտուղլարընտան, մէզբիւր թէճրիպէնին իճրասընա գատար, զաղէթամըզտա նէշրիեաթա պաշլամամըզը տախի, քէնտի իշճէ էլղէմիյէթէն ատտ իյէտի։

Խրը

Սըր Կարնէթ Ուօլսլէյ Օգոստ. 24-տէ վուգու պուլան մուհարէպէեէ տաեիր քէշիտէ իյէտիկի իլք թէլէկրաֆնամէտէ, քէնտի հարէքէթինին սէպէպի, դանալըն ուսլարընը աղալմասը օլուպ, վէ Իսմաեիլիա գանալընըն իսէ, չէհրի մէզբիւրուն զարպ ճիհէթինտէ, 11 քիլօմէթրօ պաեիտ մէսաֆէտէ խայլիտէն խայլի տիւշարը խատար իտիլմէսի միւհթէմէլ պուլունտուղունտան, գանալը մէզբիւր իւզէրինտէ պիր մէվզը թութմագ իսթէմիշ օլտուղու իտուկինի պէեան իյէմիշ տիր։

Իլք տէֆա պին նէֆէր բիեատէ, վէ պահրիյէ նէֆէրաթը իլէ, իքի թօփ, վէ պիր թապուր տա սիւվարի ասաքիրի իրսալ օրունմուշ իսէ տէ, դարշըտա պուլունան տիւշմէնէ թէլ-էլ-Քեպիրտէն բէք չօգ իմատա ղօպարը կէլմէքտէ օլտուղու կէօրիլտիքտէ, Ժէնէրալ Ուօլսլէյ, օլ ագշամ վիրտունէ ինթիզար իյլտիկի ասաքիրին մուվասէլէթինէ տէկին, պուլունտուղու մէվզբարտա գալըպ, օրալարը միւատֆատա իթմէկէ դարար վերմիշ տիր։

Օգոստ. 24 ինճի կիւնիւ ագշամա գատար, 10 000 գատար Մըսրը. լար, 12 զըթա թօփ իլէ միւթէմատիէն հիւճիւմտէ պուլունմուշլար տըր։ Տիշմէն օրտուսունտա բէք չօգ սիւվարիլէր պուլունտուղու կիպի, թօփլարը տա բէք էյի սուրէթտէ տթէշ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Օգոստ. 24 ինտէ վուգու պուլան մուհարէպէտէ, Ինկիլիզլէրտէն 3 զապթիյ իլէ 11 նէֆէր մէհրուհ վուգու պուլմուշ, վէ 6 նէֆէր ասաքիր տախի մագթուլ օլմուշլար տըր. 18 բէս ամ մագթուլէն տիւշմիշլէր տիր։ Սիւվարի ասաքիրինին զաեաթը հագգընտա հէնուզ մալիմաթը մէվճուտ գեօգ տուր։ Գունտան մատատա, Ժէնէրալ Ուօլսլէյ, եէվմի մէզբիւրտէ 42 քիշինին կիւնէշտէն վուրուլմուշ օլտուղունու խապէր վերմիշ տիր։

Ժէնէրալը միւմայիլէյհ, Լօնտրա. եա չէքտիկի իքինճի պիր թէլէկրաֆընտա, կիճէ վաքէ օյան սիւվարի ասաքիրի, վէ 16 գըթա թօփլար իլէ պիր գաթ տահա քէսպի գուվվէթ իտէրէք, իրթէսի կիւն ալէսսապահ Մըսրը օրտուսու իւզէրինէ հիւճիւմ իյէտիկինի իխպար գէլմէզ տըր։

Գու մուհարէպէտէ Ինկիլիզլէրին մաղհար օլտուղլարը մուվաֆֆագէյէթ մալիմ տիր։

Իսմաեիլիատան 26 Օգոստ. թարիխիյէ ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, եէվմի մէզբիւրտէ, Իսմաեիլիա էթրաֆընտա պուլընան թէֆթիշ գօլլարը էլէ տիշմէն պէյնինտէ հիչ պիր միւտարէպէ վուգու պուլմատըգը պէեան օլունմուշ տըր։

Սիւվարի ասաքիրի, ճումատա իրթէսի կիւնիւ, թաթլը սու ճէտվէլինին պէնտինէ դատար իյերլէմիշլէր տիր։

Գօմպայատան կէօնտէրիլէն լոդօմթիֆլէր Սուէյշէ վասըլ օլմուշլար տըր։

Ամիրալ Օէյմար, սուլար միգատարի քիֆաեէտէ եիւքսէյիկի հալտէ, Իսմաեիլիա գանալը իւզէրինտէ իշլէրլէմէք իւզրէ, թիմսահ կէօլիւնտէ ուֆագ վաբօրարտան միրէքքէպ քիչիւք պիր ֆիլօթանզիմ իյէմէքտէ տիր։

Դրալիչա Վիքթօրիա հաղբէթլէրի ժէնէրալ Ուօլսլէյէ պիր թէլէկրաֆնամէ չէքէրէք, կէչէն բէնիշէնպիհ վէ ճումատա կիւնլէրի Ինկիլիզ ասաքիրինին դաշանտըգլարը տիէն հիւճիւմտէ պուլունմուշլար տըր։ Տիշմէն օրտուսունտա բէք չօգ սիւվարիլէր պուլունտուղու կիպի, թօփլարը տա բէք էյի սուրէթտէ տթէշ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Օգոստ. 24 ինտէ վուգու պուլան մուհարէպէտէ, Ինկիլիզլէրտէն 3 զապթիյ իլէ 11 նէֆէր մէհրուհ վուգու պուլմուշ, վէ 6 նէֆէր ասաքիր տախի մագթուլ օլմուշլար տըր. 18 բէս ամ մագթուլէն տիւշմիշլէր տիր։ Սիւվարի ասաքիրինին զաեաթը հագգընտա հէնուզ մալիմաթը մէվճուտ գեօգ տուր։ Գունտան մատատա, Ժէնէրալ Ուօլսլէյ, եէվմի մէզբիւրտէ 42 քիշինին կիւնէշտէն վուրուլմուշ օլտուղունու խապէր վերմիշ տիր։

Ժէնէրալը միւմայիլէյհ, Լօնտրա. եա չէքտիկի իքինճի պիր թէլէկրաֆընտա, կիճէ վաքէ օյան սիւվարի ասաքիրի, վէ 16 գըթա թօփլար իլէ պիր գաթ տահա քէսպի գուվվէթ իտէրէք, իրթէսի կիւն ալէսսապահ Մըսրը օրտուսու իւզէրինէ հիւճիւմ իյէտիկինի իխպար գէլմէզ տըր։

Գու մուհարէպէտէ Ինկիլիզլէրին մաղհար օլտուղլարը մուվաֆֆագէյէթ մալիմ տիր։

Իսմաեիլիատան 26 Օգոստ. թարիխիյէ ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, եէվմի մէզբիւրտէ, Իսմաեիլիա էթրաֆընտա պուլընան թէֆթիշ գօլլարը էլէ տիշմէն պէյնինտէ հիչ պիր միւտարէպէ վուգու պուլմատըգը պէեան օլունմուշ տըր։

Սիւվարի ասաքիրի, ճումատա իրթէսի կիւնիւ, թաթլը սու ճէտվէլինին պէնտինէ դատար իյերլէմիշլէր տիր։

Գօմպայատան կէօնտէրիլէն լոդօմթիֆլէր Սուէյշէ վասըլ օլմուշլար տըր։

Ամիրալ Օէյմար, սուլար միգատարի քիֆաեէտէ եիւքսէյիկի հալտէ, Իսմաեիլիա գանալը իւզէրինտէ իշլէրլէմէք իւզրէ, թիմսահ կէօլիւնտէ ուֆագ վաբօրարտան միրէքքէպ քիչիւք պիր ֆիլօթանզիմ իյէմէքտէ տիր։

Դրալիչա Վիքթօրիա հաղբէթլէրի ժէնէրալ Ուօլսլէյէ պիր թէլէկրաֆնամէ չէքէրէք, կէչէն բէնիշէնպիհ վէ ճումատա կիւնլէրի Ինկիլիզ ասաքիրինին դաշանտըգլարը մուվաֆֆագէյէթտէն տօլաեը միշարիլէյհի թէպրիք իյէմիշ տիր։

ՆԱՄԱԿ ԺԲ.

ԴԵՐ. ԱԶԱՐԵԱՆԻՆ ՀՈՎՈՒԱԿԱՆԸ

Կ. Պոլիս, 23 օգոստ. 1882

. . . Խմբագիր,

Ժամանակն ու դէպքերը կուգան երբեմն տկներև կերպով հաստատել իրողութիւններ, զորս տըրամաբանական հզօր փաստեր ու ապացոյցներ երբ այնչափ հզօր կերպով չեն կարողացած հաստատել և զմարդիկ համոզել։

Այս կարգի իրողութեանց կարգէն էր Թերճէմանը էֆքեար ճիզուիթ թերթին առ մեր ազգն ցոյց տուած փութաջանութիւնը։

Մեք համոզուած էինք թէ յիշեալ ճիզուիթ թերթը չէր կարող իր վերաբերած հասարակութեան, միանգամայն և մեր ազգին շահերն ուղղութեամբ և անկեղծութեամբ պաշտպանել, առարկելով թէ իր վերաբերած հասարակութեան շահերը մեր ազգին շահերէն կը տարբերէին և մինչև իսկ մէկ մէկու կը հակառակէին։

Մեր այս առարկութիւնը ճշմարիտ էր, զոր ժխտել անհնար էր. անոր համար էր որ Թերճէմանը էֆքեար անուն ճիզուիթ թերթին վարձակալ անօրէնը զաքարէական լուութեան դատապարտուելով պարտաւորեալ էր, և մերթ ընդ մերթ փորձ կը փերձէր միայն անձնականութեանց հետ խաղալով խնդրոյն գոյնը փոխելու։

Գուցէ ամանք փարանման մէջ էին մեր խօսքերուն ճշմարտութեանը հաւատալու, սակայն խիստ կարճ ժամանակի մէջ երևան հասան դէպքերն օղնութեան և մեր առարկութեանց ճշմարտութիւնը հաստատեցին։

Ահա՛ Դեր. Ազարեանի Հովուական ալ զոր Լոյս ազգային հանդէսը հրատարակեց և ազգային ուրիշ լրագիրք հետզհետէ ընդօրինակելու և քննադատելու վրայ են, յիշեալ դէպքերէն մին է, որ ամենայն ինչ պարզեց. հաստատելով թէ արդարև Հայոց ազգին ներկայ վիճակին մէջ մեր ազգին և Հռովմէական ազգայնոց շահերը մէկ մուսաֆֆագրյեէթտէն տօլաեը միշարիլէյհի թէպրիք իյէմիշ տիր։

---

(383)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՉԼԱՐ

—Էվվէթ,

—Իյի եա, մէկէրչի օլ հալտէ պաշընըզա հէղարան նէվի թէհլիքէլեր տավէթ իթմիշ օլմա՞ղմըսընըզ...—մէկէրչի սիղին պիր բօլիթիգա թէօհմէթիյէ միւթէհէմ պուլունտուղունուղու ունութմագտա՞մըսընըզ...

—Վէ մէկէրչի անինտէ բօլիսէր թարաֆընան թանրլարագ տէրտէսթ իտիլճէկինիզ լհիթիմալի գավիտէն տէկի՞մի տիր...

—Օլ պապտէ ասլա Գիւրթուր իւզրէ օլմաեընըզ...—պէն զաթէն թութաճաղըմ թարիղը, վէ իսթիմալ իյլեեճէկիմ թէտաակիր ինթիտաթքեարանէեի տիշինմիշիմ տիր...

—Բէք ալէա, մատամ քի էօյլէ տիր, վէ մատամ քի էլղմիյեէթտէն իմիշ, իճրասընա միւնթազրըմ։

—Ղունուն իճրասը իչին նէ՞ գատար վաղըթ իգթիզա իտէր։

—Էկէրչի պունտան ասէօրթ այ մուդատտէմ պէօյլէ պիր շէյ. իսթէմիշ օլա իտինիզ, անճագ իւչ կիւնտէ իճրասընա մուվաֆֆագ օլապիլը իտիմ...—Հալ պու քի, չիմտի մալիք պուլունտուղում հէնի պիր թէրթիպ ատեէսինատ, եալընըզ օն իքի սաաթ զարֆընտա իճրա իտէպիլիրիմ...—Գու կիճէ Մէնթէ-Ուէն քէօշկիւնտէ պուլունուրուզ...—Գիր տէ եարըն սապահ քէնտինի ատէթա պիր էվրօբալը ըէնկինտէ պուլուրսունուզ. նա՞սըլ, իյի՞ մի։

—Ղունտան տա զիեատէ իյի պիր շէյ օլմազ...—Լաքին, ո տէյիլ էմմա, օլ պիղիմ չիմտի ժագ էրվիէ թէսմիյեէ իյլեմէքտէ օլտուղումուզ Գրանշթօն նամ քիմսանէ նա՞սըլ տըր, իյի՞ մի տիր։

—Զօղ էյի պիր հալտէ տիր, չէօյլէ քի, մատտի վէ մանէվի սուրէթտէ իյի օլտուղունտան... պիր գաչ կիւնտէն սօնրա լազըմ կէլէն տէրսլէր վէ թալիմաթլար վիրիլմիքտէն սօնրա, տրթրդ պիղիմ էֆէնտի, քէնտի միրատ իթտիկի խըզմէթէ դուլանապիլէճէք տիր...

—Զօղ էյի, չօղ էյի, չիւնքի ղաթէն վագըթ տա եաղլաշմըշ տըր...—իմտի էօյլէ օլտուղտա պէն գալդըպ քէնտի իշիմէ կիտէյիմ տէ...—Ագշամա քէօշքտէ պուլուշուրուզ, էօյլէ տէկի՞մի։

—Էվվէթ, ագշամա կէօրիշիւրիւզ...

Մէրգումլար թէքրարէն պիր պիրի էլինի սըղտըղտան սօնրա, ժան Բրնօ քէնտի իշինէ կիթտի։

* * *

Զիբրինի կէչմիշ օլտուղումուզ տիրիւղան մէնդարէնին, եանի Մարինին պաեըլտըղընըն ֆէրտասը կիսի, Լէօթոլ Տ'Բրէյն Մէնթ-Ուէն քէօշկիւնտէ կիթմէքլիկէ իճթիսար իմզասը յլա թահրիրաթլար պուլունտուղունու օգուտուղումուզտան, պօշ պիր շէյ օլմատըղընա էթիգատ իտէրէք, սէվինիպ մէմնուն օլտուգ, վէ եէվմի մէզպուրտա թէճրիպէսինտէ հաղրը պուլունմագլըղը կէրչի վատ իյէտիք, վէ հաթթա մահրէմանէ պիր գաչ տօսթումուզատա սէօյլէտիք իսէ տէ, օլ կիւնլէրդա պիր մանիի թապիմիզ իւսթէ կէլտիկինտէն, կիտիպ հաղրը պուլունմամաղը։

Մէրգումմ, թէճրիպէսինի իճրա իյէտիքտէն սօնրա, սէվինէրէք կէլիպ խապէր վիրտի իսէ տէ, պաղը զաթլար, մէզբիւր թէճրիպէնին պիր տէֆատա պիւեիք պիր մօտէլ իլէ իճրա իտիլմէսինի արզու վէ թէքլիֆ իյէմիշ օլտուղլարընտան, մէզբիւր թէճրիպէնին իճրասընա գատար, զաղէթամըզտա նէշրիեաթա պաշլամամըզը տախի, քէնտի իշճէ էլղէմիյեէթէն ատտ իյէտի։

Խրը

Սըր Կարնէթ Ուօլսլէյ Օգոստ. 24-տէ վուգու պուլան մուհարէպէեէ տաեիր քէշիտէ իյէտիկի իլք թէլէկրաֆնամէտէ, քէնտի հարէքէթինին սէպէպի, դանալըն ուսլարընը աղալմասը օլուպ, վէ Իսմաեիլիա գանալընըն իսէ, չէհրի մէզբիւրուն զարպ ճիհէթինտէ, 11 քիլօմէթրօ պաեիտ մէսաֆէտէ խայլիտէն խայլի տիւշարը խատար իտիլմէսի միւհթէմէլ պուլունտուղունտան, գանալը մէզբիւր իւզէրինտէ պիր մէվզը թութմագ իսթէմիշ օլտուղու իտուկինի պէեան իյէմիշ տիր։

Իլք տէֆա պին նէֆէր բիեատէ, վէ պահրիյէ նէֆէրաթը իլէ, իքի թօփ, վէ պիր թապուր տա սիւվարի ասաքիրի իրսալ օրունմուշ իսէ տէ, դարշըտա պուլունան տիւշմէնէ թէլ-էլ-Քեպիրտէն բէք չօգ իմատա ղօպարը կէլմէքտէ օլտուղու կէօրիլտիքտէ, Ժէնէրալ Ուօլսլէյ, օլ ագշամ վիրտունէ ինթիզար իյլտիկի ասաքիրին մուվասէլէթինէ տէկին, պուլունտուղու մէվզբարտա գալըպ, օրալարը միւատֆատա իթմէկէ դարար վերմիշ տիր։

Օգոստ. 24 ինճի կիւնիւ ագշամա գատար, 10 000 գատար Մըսրը. լար, 12 զըթա թօփ իլէ միւթէմատիէն հիւճիւմտէ պուլունմուշլար տըր։ Տիշմէն օրտուսունտա բէք չօգ սիւվարիլէր պուլունտուղու կիպի, թօփլարը տա բէք էյի սուրէթտէ տթէշ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Օգոստ. 24 ինտէ վուգու պուլան մուհարէպէտէ, Ինկիլիզլէրտէն 3 զապթիյ իլէ 11 նէֆէր մէհրուհ վուգու պուլմուշ, վէ 6 նէֆէր ասաքիր տախի մագթուլ օլմուշլար տըր. 18 բէս ամ մագթուլէն տիւշմիշլէր տիր։ Սիւվարի ասաքիրինին զաեաթը հագգընտա հէնուզ մալիմաթը մէվճուտ գեօգ տուր։ Գունտան մատատա, Ժէնէրալ Ուօլսլէյ, եէվմի մէզբիւրտէ 42 քիշինին կիւնէշտէն վուրուլմուշ օլտուղունու խապէր վերմիշ տիր։

Ժէնէրալը միւմայիլէյհ, Լօնտրա. եա չէքտիկի իքինճի պիր թէլէկրաֆընտա, կիճէ վաքէ օյան սիւվարի ասաքիրի, վէ 16 գըթա թօփլար իլէ պիր գաթ տահա քէսպի գուվվէթ իտէրէք, իրթէսի կիւն ալէսսապահ Մըսրը օրտուսու իւզէրինէ հիւճիւմ իյէտիկինի իխպար գէլմէզ տըր։

Գու մուհարէպէտէ Ինկիլիզլէրին մաղհար օլտուղլարը մուվաֆֆագէյէթ մալիմ տիր։

Իսմաեիլիատան 26 Օգոստ. թարիխիյէ ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, եէվմի մէզբիւրտէ, Իսմաեիլիա էթրաֆընտա պուլընան թէֆթիշ գօլլարը էլէ տիշմէն պէյնինտէ հիչ պիր միւտարէպէ վուգու պուլմատըգը պէեան օլունմուշ տըր։

Սիւվարի ասաքիրի, ճումատա իրթէսի կիւնիւ, թաթլը սու ճէտվէլինին պէնտինէ դատար իյերլէմիշլէր տիր։

Գօմպայատան կէօնտէրիլէն լոդօմթիֆլէր Սուէյշէ վասըլ օլմուշլար տըր։

Ամիրալ Օէյմար, սուլար միգատարի քիֆաեէտէ եիւքսէյիկի հալտէ, Իսմաեիլիա գանալը իւզէրինտէ իշլէրլէմէք իւզրէ, թիմսահ կէօլիւնտէ ուֆագ վաբօրարտան միրէքքէպ քիչիւք պիր ֆիլօթանզիմ իյէմէքտէ տիր։

Դրալիչա Վիքթօրիա հաղբէթլէրի ժէնէրալ Ուօլսլէյէ պիր թէլէկրաֆնամէ չէքէրէք, կէչէն բէնիշէնպիհ վէ ճումատա կիւնլէրի Ինկիլիզ ասաքիրինին դաշանտըգլարը մուվաֆֆագէյէթտէն տօլաեը միշարիլէյհի թէպրիք իյէմիշ տիր։

—Օէպէ՞պ։

—Զիւնքի հէմշիրէմ տէ թատամ իթմէքլիկէ սէօղ վիրմիշիմ տիր...—Հէմշիրէմ իլէ մուհապէթիմիզ պէր քէմալ պուլունտուղունտան, վատիմին իճրասընտա պուլունմամըզըմ թագտիրտէ, մէրգումէնին դալտինի ինճիթմիշ օլուրում տէյի զօրգարըմ։

—Օլ պապտէ հագգընըզ վար տըր...—պիր ատամ հէր շէյտէն էվվէլ քէնտի ֆամիլեասընը տիշինմէքլիկէ պօրճլու տուր։

Լէօթոլ թէքրարէն պիր ա՛հ չէքտի։—չիւնքի, վատինին իճրասընը բարի մալ իտէմէեճէկինի տիշինմէքտէ իսի։

Լիօնէլ թէքրարէն քէլամէ ադաղ պիրլէ,

—Բէք ալէա, լաքին հիչ տէկիլ իսէ, վէ էկէր մութլագ սուրէթտէ տէրսատէ պուլունմագլըղա մէճպուր տէկիլ իսէնիզ, էօյլէ թատամընը գահվէ Բիշտէ պիրլիքտէ իտէլիմ, նա՞սըլ, օլապիլի՞ր մի—տէտի։

—Պէն զաթէն տէրսէ կիթմէք. տէ տէկիլիմ քի...—տէտի մերդում քէքէլեեբէք։

—Տիմէք տիր քի թէքլիֆիմի դապուլ իտէպիլիրսինիզ, էօյլէ տէ. կի՞լմի։

—Էղճան սու տիր։

—Իմտի էօյլէ օլտուղտա, պուեուրուունուզ կիտէլիմ...պէրապէր կիտէլիմ։

Լիօնէլ իլէ Լէօթոլ մէղբիւր նը. մուվաֆֆագրյեէթտէն տօլաեը միշարիլէյհի թէպրիք իյէմիշ տիր։

ՆԱՄԱԿ ԺԲ.

ԴԵՐ. ԱԶԱՐԵԱՆԻՆ ՀՈՎՈՒԱԿԱՆԸ

Կ. Պոլիս, 23 օգոստ. 1882

. . . Խմբագիր,

Ժամանակն ու դէպքերը կուգան երբեմն տկներև կերպով հաստատել իրողութիւններ, զորս տըրամաբանական հզօր փաստեր ու ապացոյցներ երբ այնչափ հզօր կերպով չեն կարողացած հաստատել և զմարդիկ համոզել։

Այս կարգի իրողութեանց կարգէն էր Թերճէմանը էֆքեար ճիզուիթ թերթին առ մեր ազգն ցոյց տուած փութաջանութիւնը։

Մեք համոզուած էինք թէ յիշեալ ճիզուիթ թերթը չէր կարող իր վերաբերած հասարակութեան, միանգամայն և մեր ազգին շահերն ուղղութեամբ և անկեղծութեամբ պաշտպանել, առարկելով թէ իր վերաբերած հասարակութեան շահերը մեր ազգին շահերէն կը տարբերէին և մինչև իսկ մէկ մէկու կը հակառակէին։

Մեր այս առարկութիւնը ճշմարիտ էր, զոր ժխտել անհնար էր. անոր համար էր որ Թերճէմանը էֆքեար անուն ճիզուիթ թերթին վարձակալ անօրէնը զաքարէական լուութեան դատապարտուելով պարտաւորեալ էր, և մերթ ընդ մերթ փորձ կը փերձէր միայն անձնականութեանց հետ խաղալով խնդրոյն գոյնը փոխելու։

Գուցէ ամանք փարանման մէջ էին մեր խօսքերուն ճշմարտութեանը հաւատալու, սակայն խիստ կարճ ժամանակի մէջ երևան հասան դէպքերն օղնութեան և մեր առարկութեանց ճշմարտութիւնը հաստատեցին։

Ահա՛ Դեր. Ազարեանի Հովուական ալ զոր Լոյս ազգային հանդէսը հրատարակեց և ազգային ուրիշ լրագիրք հետզհետէ ընդօրինակելու և քննադատելու վրայ են, յիշեալ դէպքերէն մին է, որ ամենայն ինչ պարզեց. հաստատելով թէ արդարև Հայոց ազգին ներկայ վիճակին մէջ մեր ազգին և Հռովմէական ազգայնոց շահերը մէկ

մէկէ տակաւին յանհունս կը տարբերին։ Ասի մեղ համար ճշմարտութիւնէր և նոր փորձի ու ապացոյցի հարկ չի կար. բայց միամիտ անձինք ոմանք, որք ամեն բան երևոյթէն կը դատեն, կը կարծէին թէ Հայոց ազգային հասարակութեանց շահերը մէկ մէկէ չէին տարբերեր. հետևաբար կը կարծէին և կը հաւատային թէ մէկ կողմին շահերը պաշտպանելու պաշտօն ունեցող մէկը կրնայ անխտրաբար միւս կողմին շահերն ալ պաշտպանել։

Ասի սխալ կարծիք մ'եղած ըլլալը մեք առաջինն եղանք ներկայ ազատամտութեան ժամանակիս մէջ ըսելու համարձակողներէն, պնդելով թէ, ինչպէս ճիշտ ութ քահանայ մը չէ կարող Հռովմէական միանդամայն Հայաստանեայց եկեղեցւոյ մէջ պատարագելով մէկին և միւսին ուղղափառութիւնը քարոզել, այնպէս ալ չէ կարող Թէրճէմանը էֆքեար, ըստ որում Հռովմէադաւան ազգայնոց վերաբերեալ թերթ մի, անոնց և մեր շահերն ուղղութեամբ և անկեղծութեամբ պաշտպանել։

Մեր այս կարծիքն ալ հաստատուեցաւ Թէրճէմանը էֆքեարի Դեր. Աղաբեանի վերոյիշեալ Հովուականն, իր լռութեամբը ծածուկ պահել ուզելովը և անոր անդրանիկական, հակաքրիստոնէական և հակազգային պարունակութիւնքը, որք հակառակ են ազգային միութեան, հետևաբար ազգային շահուց, չի քննադատելովն ու չդատապարտելովը։

Կարելի՞ բան է որ Թէրճէմանը էֆքեար, ըստ որում Հռովմէադաւան ազգայնոց վերաբերեալ թերթ, ըստ որում Դեր. Աղաբեանի հետ անընդհատ յարաբերութեան մէջ գտնուող խմբագիր, և ըստ որում Նորին գերապայծառութեան պաշտօնական դրութիւնները հրատարակելու պաշտօն ունեցող լրագրապետ, կարելի՞ բան է կըսեմք որ ճիշտ ութ թերթը անտեղեակ եղած ըլլայ յիշեալ հռչակաւոր Հովուականին, — ո՛չ միայն կարելի չէ այդպիսի բան մի, այլ մինչև իսկ յիշեալ շրջաբերականն Հովուականին տպագրութիւնը հակազգային շահերու դրծիք ճիշտ ութ թերթին վարձակալ տնօրէնին ձեռօք կատարուած է կըսուի, ինչպէս որ Հռովմէադաւան ազգայնոց պատրիարքարանի վերաբերեալ ուրիշ պաշտօնական հրատարակութիւններն ալ իր ձեռօք կը կատարուին։ Ճիշտ ութ թերթին վարձակալ տնօրէնը չտեսա՞ւ իր նոյնման աչքերովը յիշեալ Հովուականին դժոխային և հակազգային պարունակութիւնքը, խի՞ղճ ալ չըրաւ որ հերձուածող և հերետիկոս անուանեալ Հայոց ազգէն մէն մի անհատ իր ճիշտութական թերթին համար տարեկան 10 Մէճիտ կը վճարէ, և ոմանք ալ, մինչև իսկ աղքատը, երբեմն օրը 30 և այսօր 20 փարայ կը վճարէ,

Մեք չեմք զարմանար Դեր. Աղաբեանի յիշեալ Հովուականին անդրանիկական և հակաքրիստոնէական պարունակութեանցը համար. հռովմէադաւան կղերը չկրնար տարբեր վարմունք ունենալ. նորա դաւանութիւնն է «արտաքոյ Հռովմայ եկեղեցւոյ չիք փրկութիւն». այս դաւանանքն ունեցող կղերը տարբեր քարոզութիւն չը կրնար ընել. մեք զայս դիտելով պէտք է ըստ ոյնմ վարուիմք և չը խաբուիմք անոր լեզուին։

Այլ ոտկան կ'մեղադրեմք, կայսանեմք և կանիծեմք հակազգային շահերու գործիք Թէրճէմանը էֆքեար անուն ճիշտ ութ թերթին վարձակալ տնօրէնն, որ կ'ժպտի Հայոց ազգը խաբելու փորձ փորձել համազգայնութեան դիմակին ներքև։ մեր ամենուս շահերն միևնոյն են և ես Հայոց ազգին շահերն ալ պիտի պաշտպանեմ» ըսելով։ Թշնամա՞ն արարած, պղտիկ դիխուդ մէջ ունեցած պղտիկ խելքովդ Հայոց ա՞զգը կուզես խաբել, Հայոց ազգը քեզի պէս միլիոնաւո՞ր գաճաճներ բարոյապէս բնաջինջ ընելու կարող է. ահա՛ դիմակդ վար առնուեցաւ, ասկէ ետքն ալ խաբէ՛ ազգը տեսնեմ։

Ն. Գ.

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐԸՆ

ԷՏԷՊՍԻԶԼԻԿԻ

. . . Մուէլլիֆ էֆէնտի.

Խասքէօյտէ վագը Ս. Ներսէսեան նամ մէքթէպին թէվրիի միւքեաֆաթ ըէսմի ալիսնտէ, թարաֆըմտան աճիզանէ իյրատ օլունան վէ պատէհու զաղէթայի միթէպէրէնիզտէ նէյլի միւնասիպ կէօրիւլէն նութգ հազդընտա, Թէրճէմանը-էֆքեար նամ տէվլէթ վէ միլլէթէ խայրըսըզ ճիղվիթ զաղէթասը, կէօյա հիչ պիր շէյ անլայամամըշ օլտուղընտան, ճուտատա կիւնքի նիւսխէսինտէ պիր թազըմ պէտզէպանլըզլար իմմիշ տիր. վէ սէպէպի իսէ, եալընըզ —Սիղէրէ գարշու եաղաճագ շէյ պուլամատըղը, վէ նութգը մէղքիրուն քէնտիսինէ կէօնտէրիլմէտիկինտէն նէշատ իմիշ պիր հիտատէթ օլտուղը, ալէմ աշի՞քեար պուլունմազին, Թէրճէմանը էֆքեար կիսի ատի պիր զաղէթայա էհէմմիյէթ վիրուպ, ուզուն ուղատի շէյլէր եաղմագ իմթէմտիկիմիզէն, վէ ֆազատ, քէնտի լիսանընա պէնզէր պիր լիսան իլէ իքի սէօզ իմմէկէ մէճպուր պուլունընդըմտան պու պատէ ավքընդը տիլէրիմ էֆէնտիմ։

Թէրճէմա՛ն,

Փիշի քէնտի ադնայամատըղը, գուտէթի իրմէտիկի շէյլէրէ գարըշաճագ օլսա, տայիմա քիչիւք գալը, ըէղիլ վէ պէտնամ օլուր. եաղաղընմ նութգը օղուտուշ վէ անլայամամըշը, տօղրու. Զինիմաչին լիսանընա պէնզէթմիշին, հաղը վէ շիւպհէսիզ. չինքի սէն նէրտէ, Արապի վէ Ֆարիսի նէրտէ. պին տիրլիւ իզաֆէթէյը, սրֆաթլար վէ մէվսուֆլար իլէ պաղը ինճէ իպարէլէրի հալ իմմէք նէրտէ, սէն նէրտէ. շիյիր մագամընտա եաղլան եիւքսէք վէ տօղաշըզ մաալլերէ մէվսու քիթապէթ նէրտէ, սէն նէրտէ. սէ՛ն քի, անա լիսանընա պիրէ աշինտ տէկիլսին վէ իքի սաթը Թիւրքճէյի պիր պուչուգ սաթատա եաղարսըն, պէօյլէ օլարդատան իսէ, նա՞սըլ անլայապիլիրսին էյ դ՝՝՝դ՝՝ը։

Սէնին պու պէկէնմէտիկին վէ անլայամատըղընութգ, Մէհմէտ Ճէվատէթ, Ահմէտ Միտհաթ, Շէյխ Մուսթաֆա, Փանոսեան էֆէնտի վէ զայրիհիւմ Արապի վէ Ֆարիսի լիսանլարա աշինա պէյ վէ էֆէնտիլէր թարաֆընտան նի՞չուն ատէպ անլաշըլմը վէ թահսին օլընմը. սէօյլէսէնէ. պունլար նէ՞ըսէ, սէն նէրսէ. նէ տէրեճէ պիրլիք ֆարդ. Զինկեանէ էվինտէ մուսանատրա ատամագա պէնզէր։ Օլ նութգըն պաղը իպարէլէրինի անլամագ իչին, եալընըզ Արէպի վէ Ֆարիսի պիլմէք քեաֆի տէկիլ տիր, պունլարտան պաշգա քիշի խայլի քիմագլար օղուտուշ օլմալը տըր։

Պիր տախի նութգըմըն եալընըզ պիր բարչասընը Մանզումէի էֆքեարատան ալարագ զաղէթանա գօմուշընը, վէ կէօյա օղուրանլարընը օսանտրըմամագ իչին թէքմիլի գօմագտան սարֆը նագդար իմմիչսին իմիշ։

Օգուրանլարընը օսանտրըմագ. Մանզումէի էֆքեար կիսի պիր միւթէպէր, տէվլէթ վէ միլլէթէ խայրըլը, իրմէրվէր վէ միւֆիտ զաղէթատան տա էվվէլ օրմուշընը. պունճա սինէլէրտէն պէրու ֆէտատքեարլըզլարը իլէ մէշհուր, վէ շիմտի տէ Ճիղվիթլիկի շարբան ալիմ Փանոսեանտա՞ն տա մը էվվէլ օղուլանլարընը տուշիւնտիւն, վա՛յ հալինէ։

Միլլէթիմիզին է՛ն աղիզ վէ է՛ն մուգատատէս զիյնէթինտէ զաթը հաղրէթը Շէվքէթբէնահիյէ այնտպիր նութգ հազդընտա էօյլէ հաղիր վէ ատի պիր լիսան իսթիմալ իթմէնի կէօրիւրտիւն. վէ ֆազաթ պու տէֆա ճէհալէթինէ համլ օլունուպ ավֆ իսթիմիշ տիր։

Սանա քի՞մ էմր իթտի քի, նութգըմըն պիր բարչասընը ղազէթանա գօյասընն, եախօտ գօտուղընտա ճիղվիթլիքլէ օլ սըրֆ Արէպիի գօմայուպ տէ, Փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի էօմր ու ֆիյէթի հազդընտա պարիկեահը Խիւտայէ ֆատարրու վէ նիյազ օլան տուալարը գօմուշ օլայրաքն ատէպա տահա միւնասիպ տէկի՞լ մի իտի։ Հէր նէ հալ իսէ։

Շիմտի նութգը մէղքիրքն պաղ Իբրին եէրլէրինի սանա դալէմէ իղղահ իմմէք, էհալիսի օսանտրըմադ օլտուղընտան, խանէյի ֆագըրանէմէ կէլուպ իչպու պապատէ լազըմ կէօրիլէն թալիմաթընը ալըրբն. արապէնին հիքմէթի չիյվէսի վէ լէթաֆէթի նէ՞ըէլէրտէ տիրի պէն խօճայըմ չամուգ անլաթարըրըմ, վէ էկէր խսթէրսէն, ըէճա վէ նիյազ իղէրսէն, շէմտէյ էոդոր ֆէլէՐԻՆԴԷ ԷՐՈՒԷՆ Խայրըրտ պէր գ-ֆ-ֆ-Ռ օշ-ֆ Էյն, օն սէնէ տախի Թիւրքճէ, Արապի վէ Ֆարիսի մէճճանէն տէրս վերմէյէ հազրըմ։

Մ. Սէ՛ռէն

ԲՕՍԹՍ. ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

(5015 Դէ՝՝ԹԷԳՂԷՆ պէՀՔյէ)

ԻԻՋԻԻՆՃԻԻ ՖԱՍԸԼ

ՄահմարբէրՆԸ շահիյէ

31. Թէահիւտիւ մէքթուպլարա մախսուս պիր աէֆթէր թուԹուլուպ, պունա մէքթուպլարընն բօսթաեա թէպլիմ օլունուղու, վէ մահէլլինէ իրսալ գըլընտըղը թարիխիլէ, վէ միւրսիլ իլէ, միւրսիլի ալէյհին մահէլլի իգամէթի, վէ գանղի բօսթախանէէ կէօնտէրիլէճէք իսէ, օ բօսթախանէնին իսմի վէ մէքթուպուն միզտարը սըզէթի, վէ սըրատըյլա նիւմէրօլարը թահրիր օլունուպ, իչպու նիւմէրօլար, մէքթուպլարը զարֆլարընընն միւրլիւ թարաֆլարընա իշարէթ օլունտուգտան սոնրա զարֆլարընն իւսթ թարաֆընը պիր քէօշէսինէ թէահիւտ միւհրի մախսուսու պատրլաճագ, վէ միւսիլ վէ եա ատէմի եէտինէ դօշանը տէֆթէրտէն մագթուԹէահիւտ սէնէտի վիրիլէճէք տիր։

32. Էվվէլա, պիր բօսթախանէնին միւհթէրէք վէ եախօտ բօսթաեը համիլ օլան կէմինին զաղ օլմասը, սանիա, մուհարէպէ վէ եա իհթիալը տախիլի կիսի թէտապիրի մանիաեը մահէլլիեէ ֆէվգինտէ պիր հարէքէթ վուգու պուլմասը, վէ սալսա, տէֆի գապիլ օլմաեան զահաթ միւսթէնա օլմագ իւզրէ, պունլարտան մատտա ահվալտէ, բօսթաեա վէրիլէն թէահիւտլիւ պիր մէքթուպ զայ օլուր իսէ, միւրսիլէ վէ եախօտ միւրսիլի ալէյհէ իտարէ թարաֆընտան պիր Օսմանլը լիրասընա գատար թագմին վէրիլէճէք։ վէ պու մէքթուպուն զոյընա պիր մէմուր թարաֆընտան սէպէպսիզէթ վէրիլմիշ իսէ, իտիրէն թագմին, օ մէմուրտան իբի դամ թահսիլ օլունաճագ տըր։

ՊԼԸՇԻՆՃԻԻ ՖԱՍԸԼ

ՀէՐՈՒԷՆ Ն-ԷԼԷՅԷ

33. Թէլէկրաֆ վէ բօսթա նէզարէթի, տէվլէթ վէ միլլէթէ խայրէթի, մէմալիքի Օսմանիյէէնին լիհթիեաճընա կէօրէ հէր թարաֆտա, պէհէր կիւն վէ եախօտ էյլեամը մուայեէնէտէ բօսթա իշլէտէպիլիր։

34. Մէվահիլի Օսմանիյէտէ իշլեէն եէրլի վէ էճնէպի, պիլճիմլէ վաբօրլար, տէվլէթի Ալիյէ բօսթա խտարէլէրինտէն վերիլէճէք եա սանտըգ վէ եա խուրճ վէ չանթալարը, ումում բօսթալար իթթիհատաբ ահանամէսինէ թէվֆիղան նազլէ մէճպուր տուր։ Վէ իշպու վաբօրլարը տէվլէթի Ալիյէ բօսթախանէսինէն պաշգա մահէլլտէն տախիլէն վերիլէն բօսթա մէքթուպլարընը գապուլ իթմէլէրի գաթիլն մէճնու տուր, պունա մուղայիր հարէքէթ իտէն գարտանլարտան լիման իտարէսի վասըթասըյլա իլը տէֆասընտա պէշ, իքինճի տէֆասընտա օն պէշ, իւչինճի տէֆասընտա էլլի Օսմանլը լիրասը ճէզտի նագտի թահսիլ, վէ բօսթախանէէ թէսլիմ օլունաճագ տըր, վէ ճէզայի նագտի էճնէպի գարտանտան ալընաճագ իսէ, քէյֆիյէթ, լիման իտարէսի ճանիպինտէն վաբօրան մէնուպ օլտուղու գոնսօլաթօսա բրօթէսթօ իտիլէրէք, հիւքմիւ նիզամ իճրա զըլընաճագ տըր։

35. Իչպու նիզամնամէնին թարիխի իլանընտան սոնրա թէշէբքիւլ իլլեէճէք իմմիեաղը վէ իմմիեաղըզ պիլճիմէ նագլեեաթ շիրքէթլերի միւնհասրէն տէվլէթի Ալիյէ բօսթասընը պիրա իճրէթ տիր ու նագլ իլլեէճէքլէր, վէ պունտան մատտա հէր քիմին թարաֆընտան օրուր իսէ օրուն, մէքթուպ վէ եա բօսթա հէյեէթինտէ չանթա վէ սանտըգ գապուլ իսէմեէճէքլէր տիր։

36. Խուրճ վէ եա սանտըգ վէ եա չանթալար աղըղլարը միւհրիւ օլարագ վէսայիթի նագլեեէճ թէսլիմ իտիլիր։

37. Թէլէկրաֆ վէ բօսթա մէրքէզլերինէ ճիվար օլան գասապի վէ դուրսի ճէսիմէտ իճապընա կէօրէ մասլը վէ եախօտ իւճրէթ պէյլեեէ իլէ մէմուրլար խթիիատամ զըլընաճագ տըր։

38. Պիր գասապատա տիկէր գասապա վէ սէվահիլէ իշլեեէն տէմիր եօլվէ շիրքէթ արապալարը իլէ գաթըրճը վէ տէվլէճի կիսի նագլեեաթ թիճարէթիյլէ մէէլուֆ օլանլար հիչ պիր սէպէպ վէ վասիլէ իլէ, շունուն պունուն բօսթա բուլու եաբըշըրլմատան վէ բօսթախանէէ իթա իլէ զայրը մէէսուլ իպարէսի եաղըմատան մէքթուպլարընը նագլ իլլեմէքտէն մէմնու տըրլար, պունա մուղայիր հարէքէթտէ պուլունանլար հագդընտա սէքիղնճի մատտէնին հիւքմիւ օլունաճագ տըր։

39. Հէր բօսթախանէտէ պուլունան մահէլլէր իլէ, գուրսի միւթէճամիրէ պէյնինտէ սուրէթի միւնթազամ վէ տայիմէտէ օլարագ, մախսուսէն բօսթալար իշլէտիլէճէք տիր, իշպու բօսթալարը իշլետիլմէսինի մէէմուր պուլունմատան գարեէնին իմնասընտան պիրինէ հէվալէ իթմէկէ, բօսթա խտարէսի մէէղուն տուր, օշհալտէ գուլլանըլաճագ ատէմէրէ, եիւզտէ պէշտէն նիհտեէթ եիկիրմիյի թէճավուզ իմմէմէք իւզրէ պէյրեէ իթա զըլընաճագ, բօսթաեը թէահիւտ իյլեէնէր, մէքեաթիպ վար տէյի ատհասալընտան պիր աղճէ մասրաֆ ալմատարագ եէրլի եէրինէ թէվզի կյէմէկէ մէճպուր տուր։

(ՏէՀ-Ֆ)

ՆԷՎԻՅԷ

Պէրլին Լէքթիրիք ճէմիյէթինէ, պու քէրրէ, Մ. Ա. Ժանթիլի թարաֆընտան, էնէրի իհտաս օլունանուշ Կը-ուէ-Ֆ լամինտէ պիր մաքինա թագտիմ զըլընմրշ տրը։ Գու մաքինա թէլլէֆֆիւզ իչին տիլին լ.ճրա իրէտիկի հարէքէթլերէն, սէօյլենէն լուզէթլերի եաղմագտատրը. շէօյլէ որ, մէզքիր մաքինանընն տիլէ կէչիրիլճէք օլան ալէաթը պիր ատամըն աղըլնտա պուլունտուղու հալտէ, սէօյլենէն սէօղլեր, տիլին հարէքէթլերիյլէ մաքինանընն օ պիր ուճունտա պուլունան սէքիղ ատէտ եաղըլար իլէ, թէլէկրաֆ մաքինասընտա պուլունան քեաղըտ միսիլու ինճէ պիր քեաղըտ իւզէրինէ եաղըմագտատրը։

Մ. Ժանթիյլինին պու եէնի իհտասընն էսասը, հէր պիր թէլլէֆֆիւզ իչին տիլին իթթիկի հարէքէթլէր տիր, եանի,

Մէսէլա՝ հարֆընը թէլլէֆֆիւզ իթմէք իչին, ինան տիլինի եօղաբբի տիչէրինէ տտեամագտատ օլտուղունտան, մէզքիր մաքինատա, իչթէ՝ հարֆը էօյլէ պիր գօնուլմուշ տուր քի, տիլ եօղարը ՀՐՈՐԸՂԸ կիսի, քեաղըտըն իւզէրինէ իշարէթ իյլէմէքտէ տիր։

Պու մաքինատա թէլլէֆֆիւզէրինտէ բէք աղ ֆարգ պուլունան՝ • վէ ԷՐ, Ռ, Ֆ վէ Հ. Ղ վէ Յ, վէ ղայրիհիմ հարֆլար ֆարգ օլումաեբպ, պունլարտան անճագ պիրի գօնուլապիլմէքտէ վէ պէօյլէճէ եաղըլան լուզէթլերտէ թէլլէֆֆիւզճէ պիր աղ ֆարգ պուլունուպ, իմլալարը տախի տօղրու օլամատաճագ իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, Ն-ՈՒ-Ա-Ֆընն բէք միւֆիտ պիր իյճատ օլտուղու տպա ինքեար օլունամաղ։

ՄԷԶՊՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ս.ՂՋԿԱՆՑ

Ի-ԿԻ-ԴԱՐ-ԻՇԽԷ

Վարժարանս կը վերաբացուի յառաջիկայ Սեպտ. 1ին. և դասախօսութիւնք կսկսին հետեւեալ Բշ. Սեպտ. 6ին։

Աշակերտուհեաց ընդունելութեան թուականն այս ամսոյս է։

Վարժարանի Տնօրէնութիւն իր ծրագրի ուսանող պարունակութիւնը իրենի մօտ գործադրելէ զատ, ներկայ տարւոյ շրջանի մէջ կը յաւելու Առանին Տնտեսութեան դասն ալ։

Տնօրէնութիւնս հարկադրեալ է յառաջիկայ շրջանէն թոշակներուն վրայ փոքրիկ յաւելում մ'ընել։

Դիշերօթիկք կը պարտին տարեկան 32 Օսմ. ոսկի, վեցամսեայ կանխիկ։ Իսկ ցերեկեայ 7, Ուսումնարանի համար 8 Օսմ. ոսկի և Նախակրթարանի 5 ոսկի։ Նոյնպէս վեցամսեայն կանխիկ։ Դաշնակի ուսանողք պարտին 6 ոսկի տարեկան, մեւնոյն եղանակաւ։

Նոքա՝ որ կուզեն աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ունենալ, կարող են դիմել 'ի Վարժարան և ուղղակի Տնօրէնութենէն և կամ Վարժարանի Մրագրէն ստանալ։

1880 Օգոստ. 20 Հիմն. Տնօրէն

Մ. Ս. Մէզպուրեան

ՍԻՒՀԻՄ ՊԻՐ ԻԹԹԱՐ

Ս.ՐՍ., ՍԲԱԶՄՈ. ՍԻՆԻՐ, վէ ՆԷՎՐՈՁ խասթալարգ-լարը պէնիմ իյճատքէրատէմ օլան ուսուլու ճէտիա իլէ ԲԷՕԲԻՈՆՏԷՆ թէտավի օլունուրլար։

Հէքիմիքի ճրէթիխասթանէն ֆաեիտէ կէօրմէսինտէն սոնրա ալընը։

Մէքթուպ իլէ մալիմաթը մուֆասսալէ վերիլտիքտէ, իյճապ իտէն ըէչէթալար կէօնտէրիլիր։

ԲՐՕՖ. Թ. ԱԼԲԷՐ
29 Ավընիւ տը Վակրամ 29
Բարիզ
PROF. TH. ALBERT
29 AVENUE DE WAGRAM
PARIS

ԹԼԼԷԿՐԱՖ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Իսմայիլիա 2 սեպտ.

Օգոստոսուն վինտէն 31ինէ գատար Սուէյշ գանալընըն հասըլաթը 2,100,000 ֆրանգա պալիղ օլմուշ տուր։

Իսկէնտէրիէ 2 սեպտ.

Սըհհիյէ իտարէի միլիլիյէսի Պոմպայոան վէ Ատէնտէն կէլէն սէֆաեինէ դարանթինա պէրլէթմէքտէ պէրտէվամ օլուպ, անճադ հարպ սէֆաեինինին հէքիմլէր թարաֆընտան մուայէնէ օլունարադ, պիր կիւն դարանթինաեա գոնուլմալարը թէտապիրի ումումիյէտէն ատտ օլունմուշ տուր։

Մատրիտ 2 սեպտ.

Թանժէրտէ (Ֆաս հիւքիւմէթի տախիլինտէ տիր) պաղը քէսան գոլէրատան թուլթուլմուշլար տըր։

Սբանիա հիւքիւմէթի, թէտապիրի ինտիթեարիէտէ պուլունմադտա տըր։

Եունան հուտուտունտա մուխասէմաթա խիթամ վերիլտիկինի Իսթըրն Էքսբրէսս ղասէթասը, սուրէթի մէվսուդատա օլարադ, խապէր վերիւեօր։

Վուդու պուլան մուհարէպէլէրտէ, իւքի թարաֆտան տէօրթ եիւզ էլի գատար վէֆիյեաթ վուդու պուլմուշ իմիշ։

Միւթարէքէ իչին վերիլէն գարարը էստը, Օսմանլը վէ Եունան ասաքիրինին, մուխասէմաթա պաշլանըլմասընտան էվվէլ պուլունտուղլարը մէվզըլարա չէքինմէլերի իմիշ։

Պապը Ալի, հէնուզ թահթը մունդաատա պուլունան տիկէր նոգթարը Եունանա թէրքինէ մուգապէլէթէն, Նէզէրօնամ մէվզընդն Թիւրքիաեա թէրքինի թալէպտէ իսրար կէօսթէրմէքտէ տիր։

Մէսէլէնին հալի իչին, ռէվէլէր թարաֆընտան միւխթէլիֆ պիր գոմիսիոն թայինի իհթիմալաէն ատտ օլունմադտա տըր։

Իրան սէֆիրի Մօհսին խան հազրէթլէրի, շէյխ Իսլէյտուլլահ թարաֆընտան մէմալիքի Իրանիյէ վուգու պուլաճադ հէր նէվ թէարրիւզլիւն էօնիւ ալընմասընը Պապը Ալիտէն թալէպ իլէմիշ տիր։

—

Մուգավէլէի ասքէրիյէ մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչին իրատէի Սէնիյէէնին չէրէֆսատը օլմասընա պէքլէնիլմէքտէ տիր։

Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի, Մըսրատա ասաքիրի Օսմանիյէէնին գարաեա չէգարըլաճադլարը նոգթալը հագդընտա, միւշիրանը ազամ թարաֆընտան պէեան օլունան մուխալիֆէթլէր իւզէրինէ, պու պապտէքի թէքլիֆինճէ պաղը մէրթէպէ թատիլաթ իճրա իլէմիշ տիր։ Պու թատիլաթըն միւշքիւլաթը մէպհուսէնի պէր թարաֆ իտէպիկճէք տէրէճէտէ օլտուղունու Իսթըրն Էքսբրէս եազըեօր։

Պէյքըր բաշա հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն սէրասը Հիւմաեունա տավէթ պույրուլարադ, հուզուրու հազրէթի Շէհրիեարիէ չէգմադ չէրէֆինէ նաեիլ օլմուշ տուր։

—

Ռիվաեէթ կէօրէ, Թարսուս թիւճճարընտան Պէվտաի խմինտէ պիրի, վիլաեէթի միգքիւրէ տախիլինէ, Արապի բաշա թարաֆընը պիր գաչ քիշի սոգմադա մուվաֆֆադ օլմուշ իսէ տէ, պունլարըն նիյէէթի էհալի պէյինինտէ հէեէճան չէգարմադ օլտուղու անլաշընընճա, վալիի վիլէեաթ մէրգուման Մըսրընընը թարա ու թէպեիտ լյէմիշ տիր։

—

Գունտան պէօյէ, սիմիթճի ֆըրունլարընտան չէգան էթմէկինն օգդասը 40 բարաեա, վէ էթմէքճի ֆրանու էթմէկինին ղբեէսի տախի 30 բարաեա սաթընըլաճադ տըր։

Ճումադա իրթէսի կիւնիւ, չայեաը թէէսսիֆ պիր վաղըա զուհուր լյէմիշ տիր։ Շէօյէ քի, պիր Բում ղըղը, էրմէնի քիլիսէսինէ տէխալէթէ արզու կէօսթէրմիշ օլտուղունան, իճրաի իյճապը բաթրիրխանէմիզտէն Տ. Արիստակէս հայրա իհալէ օլունմուշ օլմաղլա, միմարլէյհ տէր Հայր ղըղը պաբա Բում բաթրիրխանէսինէ կէօթիրմիշ, վէ օրտատա, Բում բէհայիյնի թարաֆընտան լաղըմ կէլէն նէսաեիհ իճրա իտիլմիշ իսէ տէ, ղըղէն գարարընտա սապիթ գատէմ գալմասը իւզէրինէ, թէքրար Տ. Արիստակէս Հայրա թէսլիմ օլունմուշ, վէ միմարլէյհ Տէր Հայր, մէրգումէ իլէ պէրաբէր, քաթրիրխանէտէն էնիպ, արապասընա պինմէք իւզրէ իքէն, պիր թագըմ բալիգարեալար արապանըն իւզէրինէ հիճճում իտէրէք, ղըղը ալմադ իսթէմիշլէր տիր։

Տէր Արիստակէս հայր պու հարէքէթին միւնասիպէթսիզլիկինի, վէ պէօյլէ պիր մուամէլէնին իքի բաթրիրխանէլէր պէյնինտէքի միւնասէպաթը գաթ օլունմասընը ինթահ իլլէմէսի իհթիմալտէն պուլունտուղունու, Բում բաթրիրխանէսի եասադճըլարընա իխթար իլէմիշ, վէ եասադճըլար տախի գալապալըղը տապղթմահա չալըշմըշլար իսէ տէ, հիչ պիր խայր իթմէմէպ, Բալիքարեալար թէքրար արապանըն իւզէրինէ հիճճում պիրլէ, գարուեու աչըպ, ղըղա տիշարը չէգմասընը էմր իթմիշլէր, վէ նիշանլըսը պուլունան պիր բալիգարեա տախի, էլինտէ գամա պուլունտուղու հալտէ, իթաաթ իթմէզ իսէ, վուրահաղընը թէհտիտ իթմիշ, վէ պու արատա պիր զապթիյէ եէթիշիպ միւտախէլէ իթմէսիյլէ, իքի թարաֆ տա եաղընտա պուլունան դարաղալա կէօթիւրիւլմիշ, վէ օրտատան Տ. Արիստակէս հայրն ռիֆագաթընա, եէնիտէն պիր հիճճում վուդու պուլտուղունտա մուհաֆաղա իլլէմէք իւզրէ, իքի նէֆէր զապթիյէ վէրիպ, բաթրիրխանէմիզէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

Դալաթատա Դուրչունլու խանընը արդա գարուսունտա ֆապրիգաճը Եաղմունն միսթէճիրէն իգամէթ իթթիկի 14 նիսէմբրլու մաղազանընը ֆէվգընտա ատօրթ օտա իքի սուֆա վէ միշշիմլիեաթը սաեիրէք հավի օլուպ, պատմատա է, տուխան ֆապրիգասը, վէ անեիր տէբրիզիյատ էրիրիշլի պոտունան 12 նումէրլու տաեիրէնինէ քիրաեա վէրիլմէքէկի իլան օլունուր։

ԳԱԼԱԹԱՏՍ ՃԱՏՏԷԻ ՔԷՊԻՐՏԷ 192, ՎԷ 194

ՆԻՄԷՐՕԼԱՐ ԻԼԷ ՄՈՒՐԱԴԱՄ

Ա. ԹԻԹՕՍ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՆԸՆ

ԷՃԶԱԽԱՆԷ, ՎԷ ԷՃԶԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Սահիպի իմզալար, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրի իլէ, հիրմէթլու էհալիեէ, վէ ումում էճզաճըլարա իլան իտէլէր քի, էվվէլճէ Ա. ԹԻԹՕՍ իսմինտէ պուլունան էճզախանէ, պու քէրրէ, Գալաթատա Թրամվայ ճատտէսինտէ, Մէն-Նի.բօլա քիլիսէսի զուրպինտէ վաղը 192 վէ 194 նիսէմբրլու մաղազաեա նագլ օլունմուշ, վէ կէրէք էճզա թիւճճարլըղընա տաեիր օլան մուալիճէլէր, կէրէք էճզա թիւճճարլարը մաղազալարընտա թօփտան վէ բէրէքէնտէ սաթըլան սաեիր էմթաա տախի իլավէ գրլընմըշ տըր։

Էճզախանէմիզէ թէշրիֆէ բաղպէթ պուեուրան հէքիմ էֆէնտիլէրին, խասթալարը մուայէնէ իթմէլէրի իչին խասէթէն պիր ուալօն թախսիս գրլընմըշ օլտուղու կիպի, շէհրիմիզ էհալիսինին թէվէճճիւհիւնիւ գաղանմըշ օլան տողթոր Մ. Ֆոթիատէս տախի, հէր կիւն էօլլէտէն սոնրա, ալաֆրանկա սաաթ 1էն 3է գատար էճզախանէմիզէ պուլունաճադ տըր։

Սահիպի իմզալար, մէղքիւր մաղազալարընա, Էվրօփանըն, էն միւթէպէր ֆապրիգալարընտա իրմալ օլունան, էն նէֆիս մուալիճէլէրի ճէլգ իթմէքտէ օլտուղլարը կիպի, էճզախանէլէրինտէ թէրթիպ օլունան մուալիճէլէրին սաաթընտա հազրըլանմասը, վէ իլաճլարըն ճինսլէրինին էյիլիկի, վէ խուսուսիյէ ֆիեաթլարընը էհվէնիյէթի իլէ, էհալիի միւթէպէրէնին էմնիյէթ ու բաղպէթինին հազրլարընտա պէրտէվամ օլմասընա չալըշաճադլար տըր։

Ա. ԹԻԹՕՍ ՎԷ ԳՈՒՄ.

ՄՈՒԱՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյլեռն, էօյլ «ռնս» ալոֆ. «ռոֆ կե էռոռ

40-Պիւյիւք Հէնտէք սողաղը–40

Տօքթէօրիւ միւմանիէյհին գարպինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալաբը, վէ նէֆէս եօլարընա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մոխսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալըղլարընա խուսուսի օլարագ պագաբղը կիպի, էլէքթրիք ալէթլէրիյլէ իճրա օլունան հէր նէվի թէտաւիյի եարան էսկի կէօրիւղ վէ նէղլէ, վէ պօղմաճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըղլարը, վէ քէօթրիւմիւք վէ սարա կիպի իլէթլէրին թապիպի խուսուսի տիր։

Բէղա, կիղի խասթալըղլար, ղայիֆիք վէ ղայրիհիւմ։

Արզընի մատէնի հիւմաեունու ամպարլարընտա մէվճուտ օլան նիւհասը խամտան, իքի միլեոն ղբյ. նէսինին, պիլմիւզայիտ թէղարրուր լատէճէք էսմանը, լիրայի օսմանի եիւզ ղշ. հիսապլյլէ բէշինան թէէտիյէ ու իյֆա օլունմադ իւզրէ, ֆիրուխթի մուգարրեր օլտուղունտան, մէղքիւր իքի միլեոն ղբյ. եէ խամ պաղբրը իշթիրասընա թապիպ օլանլարը, թարիխի իլանտէն իթթիպարէն տօղսան պիր կիւն միւրուրինէ տէկին, Տէրիսաատէթտէ թիճարէթ վէ զիրաաթ վէ օրման վէ մէտտին նէզարէթի մուհասէպէսի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ իրդէմէսի իլան օլունուր։

Մէնէ 98 հաղիրան 21

(Ցէ--Ֆ--ր 18)

պար օլունմադ. վէ սաղար, վէ ճիւնուն, վէ միւտտէթի սէֆէրի պայիտ տիեարտէ պուլունմադ կիպի էօզիւրլեր, հադդը թաբու տավասը հադդընտա միւթէպէր թութուլմասերպ, թայինի օլունան միւտտէթլէր, սաղարը մէղքիւրէ իլէ միւրուր իթմիշ օլա պիլէ, հինի ինդըղասընտա, հադդը թաբու սադրէթ օլուր (*)։

62. Տէրէճէտէ միւսավի օլան հադդը թաբու ասհապընտան պիրի, հադդը թաբուսու օլտուղու արաղիի մահլուլէտէն հիսսէսինի, թաբույի միսլիյլէ ալմադտան խթինքեաֆ իտէրէք, իսգաթը հադդ էյլէտիկի սուրէթտէ, տիկէրի օլ արաղիի թէմամէն վէ քեամիլէն թաբույի միսլիյլէ ալապիլիր (*)։

63. Հադդը թաբու ասհապընտան սաղիր վէ սաղիրէ, վէ մէճնուն վէ մէճնունէ օլանլարըն, վէ միւտտէթի սէֆէրի պայիտ ախէր տիեարտէ պուլունանլարըն հադդը թաբուլարը օլտուղու արաղիի մահլուլէ, իւհտէլէրինէ իհալէ օլունմասըղը սուրէթտէ, օլ արաղինին թաբուսու թէէխիր վէ թէվդրիֆ օլունմաերպ, տէրէճէլէրինէ կէօրէ տավաեա սալահիյէէթ իչին թահտիտ օլունան միւտտէթի իչինտէ թալէպ վէ տավաեա սալահիյէթլէրի օլմադ իւզրէ, ինլարըն մէրթէպէսինտէ, վէ եախօտ մատուննինտէ, հադդը թաբու ասհապը վար իսէ, ուսուլի իւզրէ, թաբույի միսլիյլէ անլէրէ, եօգ իսէ, վէ եախօտ իսգաթը հադդ իտէր իսէ, պիլ միւզայիտէ թալիպինէ վիրիլիր (*)։

64. Տօղուղ մէրթէպէ իթիսալ օլունան հադդը թաբու ասհապընտան, տէրէճէտէ մուդատտէ պուլունանլար, հադդը թաբուլարը օլտուղու արաղիի, թաբույի միսլիյլէ ալմադտան իսթինքեաֆ իտէրէք, իսգաթը հադդ էյլէտիլլերի հալտէ, տէրէճէյի սանիյէէտէ պուլունանլարա թէքլիֆ օլունուր, անլէր տախի, իսթինքեաֆ էյլէտիլլերի հալտէ, տէրէճէյի ախիրէտէ պուլունանլարա դատար, սըրասը, յլա թէքլիֆ օլունարադ, ճիւմլէսի ալմադտան իսթինքեաֆ էյլէտիլլերի սուրէթտէ, օլ վագըթ, պիլ միւզայիտէ, թալիպինէ վիրիլիր. ասհապը հադդը թաբուտան պիրի, հադդը թաբուսու օլտուղու արաղիէ, թաբուլամադտան մուդատտէմ վէֆաթ էյլէտիկի հալտէ, էվլատընա, վէ վէրէսէյի սայիրկսինէ, հադդը թաբուսու, ինթիգալ էյլէմէղ (**)։

65. Սաղիր վէ սաղիրէ, վէ մէճնուն վէ մէճնունէ, վէ մանթուհ վէ մանթուհէ, հադդը թաբու ասհապընտան պուլունտուղլարը հալտէ, հադդլարընտա խայր ու մէնֆատաթը ճալիպ օլտուղու սուրէթտէ, վէյլի վէ վասիյէրի, անլէր իչին, հադդը թաբուլարը օլան արաղիէ, թաբուի միսլիյլէ ալբրլար (**)։

66. Իւզէրինտէ, էճանիպատէն պիր քիմսէնին միւք էշճար վէ էպնիյէէսի պուլունուպտա, օլ էշճար վէ էպնիյէէեէ թէպանիյէթլէ պիրատաթ վէ թէսարրուֆ օլունան ադրակի միւթէսարրըֆը, պալէատէ մուհարրեր հադդը թաբու ասհապընտան պիրի օլմասընը հալտէ վէֆաթ իտէր իսէ, օլ քիմսէ, սայիրի միսլիյլէ թալիպինէ մատուր, օլ քիմսէնին հինի թալէպինտէքի պէտէլի միսլ իլէ, օլ ապպինի թալէպ վէ տավաեա սալահիյէթի վար տըր (**)։

67. Հադդը թաբու ասհապընտան օլուպտա, ասաքիրի նիզամիյէ սիքքինտէ պիլ ֆիյլ վէ պիղզաթ իֆսայի խրամէթ իյլէտիկի միւթէհադդիզ օլան քիմսէնէրէ, հադդը թաբուսու թէվէճճիհ իտէն ադրակինին, պէշ տէօնիւմ մղդատարդիտէն, մէճճանէն վէ պիրա պէտէլ իհալէ օլունուր. վէ պէշ տէօնիւմտէն զիեատէսի հադդընտա սայիր ասհապը հադդը թաբու կիպի մուամէլաթը դանունիյէ իճրա գըլընիր (**)։

Ճիյ 25 մուհարրէմ, սէնէ 1287.
Զէյլ օլան ֆըզդրայի գանունիյէ.

Հադդը թաբուսունա միւսթաֆհադդ օլտուղու արաղիէն պէշ տէօնիւմինէ, մէճճանէն նայիլ օլմադ իմթիեազը ասաքիրի նիզամիյէ դապիթանը իսէ, դապիթանը միւթէդահիսինինէ, վէ թէգաիւտէն իխրաճ դըլընան էֆիրատը նիզամիյէէ տախի շամիլ տիր. վէ էնանը ասկէրիյէէի պէյթ թէճավուզ սընբիքը ըստիֆէ տախիլ օլանլար, ֆիյլէն խրամէթի ըստիֆէտէ պուլունսունլար պուլունմասընը, ալել եիմլադ քէնտիլէրինէ հադդ թաբուսու թէվէճճիհ իտէն արաղինին էքիշէր պուչուդ տէօնիւմիւ, պիլա պէտէլ իհալէ օլունուր. պէտէլէն ասաքիրի նիզամիյէէ սիքքինտէ տախիլ օլանլար, պու իմթիեազան միւսթէհանա արըլար։

68. Արաղինին տէրէճէյի դապիլյէթինէ կէօրէ, պիր վէ եա իքի սէնէ, վէ հասպէլ մէվզը շաղ օլարադ (միւսթէհանա օլարադ) տահա զիեատէճէ, միւճէրրեա տինլէնիրմէք, վէ եախօտ թարլաեը սու պասըպ, պիր միւտտէթտէ սոնրա, սու չէքիլէրէք, զիրաաթա

(**) Իչպու ալթմըշ տէօրթ, վէ ալթմըշ պէշ վէ ալթմըշ ալթը, վէ ալթմըշ եէտինճի մատտէրին ադրակմը իչին, էլլի տէօրտինճի մատտէնին չէրինիզ միւրաճաաթ օլունա։

ՍԱՐՍԱՖԻՃԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՕԱԼԱՐԸ

Բարիս, 4 սեպտեմբեր

Ֆրանսէզ ֆոնտսու 5 %	116 50
» » 3 %	83 30
Լոհամը Ռումումիէ աչըլըը	12-30
« » զարանտը	12-37½
Իթալիա ֆոնտսու	39-40
1865 Իսթիդրաղը	78-
1869 »	65-
1873 »	62-
Ռումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	53-77½
Օսմանլը Պանդասը	750-
Գրէտի Լիոնէ	610-
Ռուս ֆոնտսու 5 % (1877	88⅜-
Ռուսիանըն Շարք իսթիդրաղը	-
Մըսրը իսթիդ. պիրլէշմիշ	306-25
Իսբանիա խարիճի իսթիդրաղը	28-⅜
Դամպիօ Լոնտրա իւզէրինէ	25-21

Բարիս, (Գուլվար) 4 օգոստոս

Ֆրանսէզ ֆոնտսու 3 %	114-67
Լոհամը Ռումումիէ	11- 5

Լոնտրա 4 սեպտեմբեր

Ինկիլիզ գոնսոլիտ	99-15/16
Լոհամը Ռումումիէ աչըլըը	12-
» » զարանտը	12-½
1863 Իսթիդրաղը	15-
1869 »	13-¼
1871 »	67-
1872 (Պոնտիւ Թէղօր)	23-
1873 »	12-¼
Տէվլէթ Ամիէնին 1877 իսթ.	78-¼
Օսմանլը Պանդասը	19-⅞
Ռուսիա իսթիդրաղը 1873	82-¼
Մըսրը իսթիդրաղը պիրլէշմիշ	61-¼
» իմթիեազը (չըմէնտը.)	37-
Տուրքա սանիէ	61-¼
Մըսրըն Բօշիտ իսթիդրաղը	82-½
1877 Մահարիսթան էհամի	100-⅞
Գոմպիօ Բարիզ	-

Վիէննա, 4 սեպտեմբեր

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիա	118-65
Ռումէլի տէմիր եոլ թահվիլաթը	24-50

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՕՍԸ

Իսկ. Ռում օգոստ. 17 ազմ. գր.	13 12
» » օգոստ. 18 սպհ. աչ.	13-14
» » Լն եիւքսէք	13-17
» » Լն աչաղը	13-14
» » Սաաթ 3 տէ	13-16
1863 Իսթիդ. (Մութօն) 6 % ֆ.	
1865 » » 6 % ֆ.	76-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	67-
1872 » (Պոնտիւ Թէղօր	22-50
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	61-
Ռումէլի չըմէնարֆէր	53-
Մըսրը իսթիդրաղը պիրլէշմիշ	67-30
Բէրօր ղուրուշ	-
Հէվայէսիզ »	30-
Ագչէ ֆայիզի %	9-

ԱԳՈՒՈՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	6-20
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5-10
Իսթանպոլ Պանդասը	3-30
Սօսիէթէ Օթման	4- 5
Թրամվայ 5 %	343-
Լավրիօմ (մատէն)	175-

ԱԳԷԼԼԵՐԻՆ ՐԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը մրասը 100 ղրշտան	Ղշ. Ֆ.
Ինկիլիզ մրասը	110- 7
Ֆրանսէզ ալթունու	33- 2
Բօլ	90-17
Գրէմից ալթունու	51-15
Պէկաղ մէհմիտի	103- 5
Մէթալիք	205-50
Գէշիք	209-20
Ալթըրդ	125- 5
Գազը	690-
Գարպոն գայիմէսի գարիք	9- 9

ԳԱԶՄԷՆԻՆ ՐԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1090-
Էն աչաղը	1090-
Սաաթ 4 տէ	1090-